
STRATEGIA ROZWOJU GMINY ZDUŃSKA WOLA NA LATA 2021-2028

**GMINA ZDUŃSKA WOLA
POWIAT ZDUŃSKOWOLSKI
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE**

ZAMAWIAJĄCY	GMINA ZDUŃSKA WOLA
WYKONAWCA	WESTMOR CONSULTING

Opracowanie:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska

Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek

Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Autorzy:

Karolina Drzewiecka – Kierownik Projektu

Mateusz Grzelak – Młodszy Analityk

Spis treści

Wstęp.....	4
Uwarunkowania programowe	5
1. Analiza i diagnoza strategiczna	9
1.1 Diagnoza sytuacji przestrzennej.....	9
1.1.1 Położenie administracyjne.....	9
1.1.2 Uwarunkowania komunikacyjne	11
1.1.3 Walory przyrodnicze i kulturowe.....	13
1.2 Diagnoza sytuacji społecznej	23
1.2.1 Demografia	23
1.2.2 Wiek mieszkańców	26
1.2.3 Mieszkalnictwo	28
1.3 Diagnoza sytuacji gospodarczej.....	29
1.3.1 Gospodarka	29
1.3.2 Struktura zatrudnienia i rynek pracy.....	34
1.3.3 Bezrobocie.....	35
1.4 Diagnoza wyposażenia w infrastrukturę techniczną	36
1.4.1 Gospodarka wodno-ściekowa	36
1.4.2 Gospodarka odpadami	39
1.4.3 Infrastruktura elektroenergetyczna i gazowa.....	42
1.5 Diagnoza wyposażenia w infrastrukturę społeczną	45
1.5.1 Infrastruktura edukacyjna	45
1.5.2 Infrastruktura sportowo-rekreacyjna	46
1.5.3 Infrastruktura ochrony zdrowia i opieki społecznej.....	47
1.6 Diagnoza aktywności społecznej.....	47
1.6.1 Jakość kapitału społecznego.....	47
1.6.2 Działalność organizacji pozarządowych.....	48
1.6.3 Ekonomia społeczna	50
1.7. Analiza zdolności inwestycyjnej	51
1.8 Podsumowanie analizy i diagnozy	57
1.8.1 Analiza SWOT	57
1.8.2 Analiza SWOT / TOWS	61
1.8.3 Analiza potencjału jakości życia, w tym wyniki badania ankietowego	71
2. Rozwój strategiczny w latach 2021-2028.....	81
2.1 Wizja rozwoju	81
2.2 Misja i cele strategiczne	82
2.3 System wdrażania i finansowania Strategii	86
2.4 System monitorowania i ewaluacji realizacji Strategii	86
Spis tabel, rysunków i wykresów	89

Wstęp

Strategia Rozwoju Gminy jest planem osiągnięcia długofalowych zamierzeń, implikując przejście ze stanu istniejącego do pożądanego, wyrażonego w wizji rozwoju. Strategia rozwoju stanowi najważniejszy dokument przygotowywany przez samorząd gminny, który określa priorytety i cele rozwoju społeczno-gospodarczego danej jednostki. Jest także odpowiedzią na ustawowy wymóg¹ prowadzenia polityki rozwoju w oparciu o strategię.

Niniejszy dokument strategiczny stanowi również podstawę do opracowania i wdrażania na terenie gminy projektów współfinansowanych m.in. ze środków zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Zduńska Wola na lata 2021-2028 składa się z dwóch części:

- 1) części I – diagnozy strategicznej,
- 2) części II – określenia strategii rozwoju, w tym kierunków działań strategicznych.

Celem diagnozy strategicznej w pierwszej części jest analiza potencjału społeczno-gospodarczego Gminy Zduńska Wola, uwzględniając przy tym przestrzenne uwarunkowania środowiskowo-infrastrukturalne. Diagnoza strategiczna Gminy jest punktem wyjścia do konstruowania kierunków działań, a następnie celów strategicznych i operacyjnych.

W drugiej części przedstawiono plan działania Gminy Zduńska Wola do 2028 roku w oparciu o wnioski z przeprowadzonej analizy potencjału Gminy. W części tej określone zostały następujące elementy: misja i wizja rozwoju, cele strategiczne i operacyjne oraz sposób realizacji i finansowania Strategii, ze wskazaniem podmiotów zaangażowanych w jej wdrażanie. Ponadto przedstawiono zakres działań inwestycyjnych na terenie Gminy Zduńska Wola, które pozwolą osiągnąć zakładane długookresowe cele strategiczne.

¹ Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2019 poz. 1295)

Uwarunkowania programowe

Strategia Rozwoju Gminy Zduńska Wola na lata 2021-2028 stanowi dokument bazowy, który określa, jakie działania powinny być wdrażane, aby wspierać dalszy rozwój Gminy, przede wszystkim w sferze społecznej i gospodarczej, ale także wpływać na ożywienie sfery kulturalnej i turystycznej. Przy jej formułowaniu, pod uwagę wzięto założenia obowiązujących dokumentów strategicznych wyższego rzędu, tj.:

- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030;
- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku
- (projektu) Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030.

Poniżej dokonano opisu zgodności założeń strategicznych Gminy Zduńska Wola z dokumentami wyższego rzędu.

STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU DO ROKU 2020 (Z PERSPEKTYWA DO 2030 R.)

Strategia została przyjęta Uchwałą Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. 2017 poz. 260). Głównym celem Strategii jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

W dokumencie określono następujące cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną
- Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
- Cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

Cele zakładane do realizacji przez Gminę Zduńska Wola wpisują się w cele i kierunki działań zawarte w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, głównie w cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu, kierunek interwencji – zwiększenie efektywności programowania rozwoju poprzez zintegrowanie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie realnej partycypacji społecznej, a także Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, kierunki interwencji – aktywne gospodarstwo i przyjazne mieszkańcom miasta, rozwój obszarów wiejskich i wzmocnienie sprawności

administracyjnej samorządów terytorialnych oraz ich zdolności do współpracy z partnerami na rzecz rozwoju.

KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030

Jest to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. i został przyjęty przez Radę Ministrów Uchwałą nr 102 z dnia 17 września 2019 r. (M.P. 2019 poz. 1060). Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

Głównym celem polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Powyższy cel realizowany jest poprzez trzy cele szczegółowe polityki regionalnej:

1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.
3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Założenia strategiczne Gminy Zduńska Wola zostały określone z uwzględnieniem postanowień Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU TRANSPORTU DO 2030 ROKU

Strategia została przyjęta przez Radę Ministrów Uchwałą nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1055).

Cel główny Strategii brzmi: Zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu uczestników i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Zrealizowanie powyższego celu wymagać będzie osiągnięcia następujących kierunków interwencji:

- kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce;
- kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym;
- kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności;

- kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów;
- kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko;
- kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

Założenia strategiczne Gminy Zduńska Wola, obejmujące wykorzystanie potencjału ze względu na położenie i dostępność komunikacyjną, a także dalsze prace w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury drogowej, w tym poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, wpłyną na osiągnięcie celu głównego Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.

PROJEKT STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030

Projekt Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 został przyjęty Uchwałą Nr 1556/19 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko celem przedłożenia do konsultacji społecznych.

Strategia 2030 jest odpowiedzią na wyzwania wewnętrzne i globalne, jakie stoją przed regionem łódzkim. Należą do nich m.in.: przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych związanych z depopulacją i starzeniem się społeczeństwa, konieczność stworzenia warunków dla przyśpieszenia procesów innowacyjności i wzrostu konkurencyjności gospodarki, zwiększanie spójności społecznej, podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej oraz kompleksowa poprawa dostępności regionu. Niezmiernie istotne są również problemy wynikające z negatywnych skutków zmian klimatycznych.

Określona została następująca wizja rozwoju do 2030 r.: *Harmonijnie rozwijające się województwo w centrum Polski, przyjazne rodzinom, mieszkańcom miast i obszarów wiejskich. Region, w którym nowoczesna gospodarka idzie w parze z ochroną walorów kulturowych i przyrodniczych.*

W Strategii wskazano trzy cele strategiczne w ramach trzech sfer gospodarczej, społecznej i przestrzennej:

1. Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka
2. Obywatelskie społeczeństwo równych szans
3. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń.

Dodatkowo wskazano jeden cel horyzontalny: Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region, w ramach którego działania będą skoncentrowane na poprawie funkcjonowania administracji publicznej oraz rozwoju współpracy na różnych poziomach zarządzania,

szczególnie współpracy samorządu regionalnego i samorządów lokalnych. Istotą tego celu będzie prowadzenie zintegrowanej polityki rozwoju, zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju poprzez wzmocnienie potencjału endogenicznego miast i obszarów wiejskich, podniesienie ich atrakcyjności osadniczej, niwelowanie barier rozwojowych, zapobieganie peryferyzacji. Kluczowe znaczenie będzie miało poszanowanie zasad ochrony środowiska, w tym najwartyściowszych elementów środowiska przyrodniczego, dziedzictwa kulturowego i krajobrazu.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy wskazać, że wdrożenie Strategii Rozwoju Gminy Zduńska Wola na szczeblu lokalnym jest zgodny z przepisami prawa, jak również celami wojewódzkimi. Działania strategiczne planowane do realizacji przez Gminę Zduńska Wola są zgodne z głównymi założeniami Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, bowiem ich realizacja umożliwi osiągnięcie celów strategicznych województwa, w szczególności w zakresie atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni, jak również efektywnie i odpowiedzialnie zarządzanego regionu.

1. Analiza i diagnoza strategiczna

1.1 Diagnoza sytuacji przestrzennej

1.1.1 Położenie administracyjne

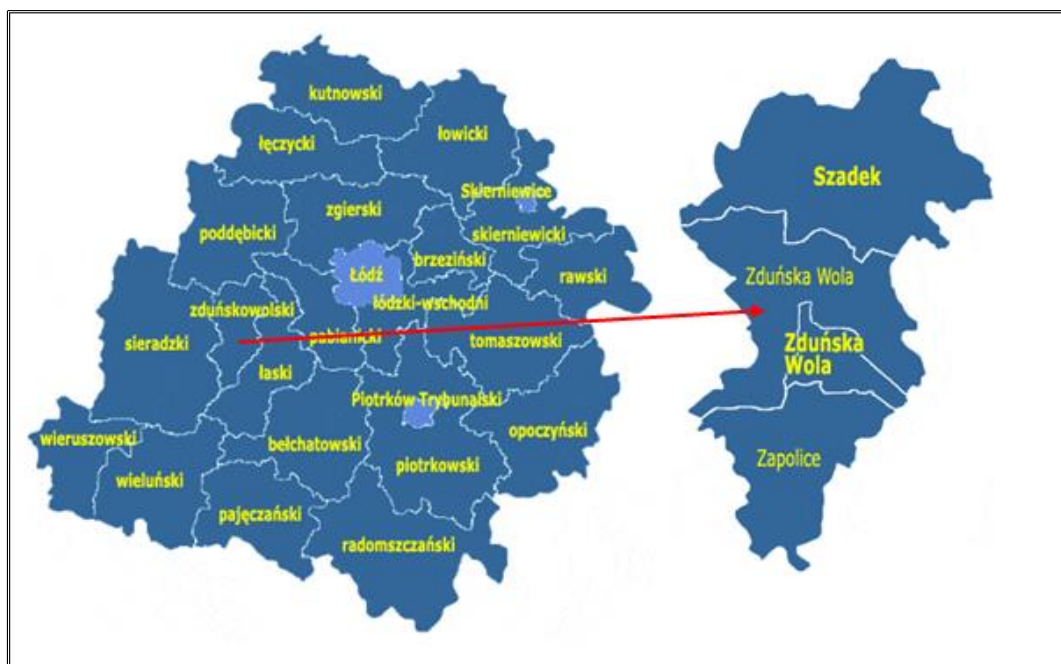
Gmina Zduńska Wola jest gminą wiejską położoną w środkowej części województwa łódzkiego, w powiecie zduńskowolskim, w odległości około 50 km na południowy zachód od Łodzi². Obejmuje ona obszar ok. 111 km². Siedzibą organów Gminy jest miasto Zduńska Wola. Jednostka samorządu terytorialnego podzielona jest na 31 sołectw: Annopole Nowe, Annopole Stare, Biały Ług, Czechy, Gajewniki, Gajewniki Kolonia, Henryków, Izabelów, Janiszewice, Karsznice, Kłady, Korczew, Krobanów, Michałów, Mostki, Ochroniew, Ogrodzisko, Opiesin, Ostrówek, Piaski, Polków, Poręby, Pratków, Rębieskie, Suchoczasy, Tymienice, Wojślawice, Wólka Wojśławska, Wymysłów, Zamłynie oraz Zborowskie.

Gmina graniczy z następującymi jednostkami samorządowymi:

- gminą Szadek, powiat zduńskowolski, woj. łódzkie;
- gminą Łask, powiat łaski, woj. łódzkie;
- gminą Sędziejowice, powiat łaski, woj. łódzkie;
- miastem Zduńska Wola, powiat zduńskowolski, woj. łódzkie;
- gminą Zapolice, powiat zduńskowolski, woj. łódzkie;
- gminą Sieradz, powiat sieradzki, woj. łódzkie;
- gminą Warta, powiat sieradzki, woj. łódzkie.

² Odległość od Zduńskiej Woli do Łodzi.

Rysunek 1. Położenie Gminy Zduńska Wola na tle województwa łódzkiego i powiatu zduńskowolskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://gminy.pl>

Według podziału fizycznogeograficznego Polski, obszar gminy Zduńska Wola położony jest na terytorium jednego makroregionu fizyczno-geograficznego tj. Niziny Południowowielkopolskiej, gdzie odznaczają się mniejsze jednostki – mezoregiony. Do mezoregionów położonych na terenie gminy należy Wysoczyzna Łaska i Kotlina Sieradzka, przy czym większość obszaru gminy położona jest na terenie tego pierwszego, a w Kotlinie Sieradzkiej położony jest jedynie południowo-zachodni skrawek obszaru gminy.

Położenie gminy Zduńska Wola według podziału fizycznogeograficznego Polski przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 1. Położenie gminy Zduńska Wola wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski

Gmina Zduńska Wola		
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa	
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski	
Podprowincja	Niziny Środkowopolskie	
Makroregion	Nizina Południowowielkopolska	
Mezoregion	Kotlina Sieradzka	Wysoczyzna Łaska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://geologia.pgi.gov.pl/>

Mezoregion Kotlina Sieradzka – odcinek doliny Warty położony na południe od Kotliny Kolskiej. Występują tutaj takie elementy krajobrazu naturalnego, jak m.in. tarasy madowo holoceńskie (zajęte głównie przez łąki) oraz piaszczyste plejstoceńskie (w dużej mierze

zalesione). Do regionu zalicza się położoną na lewym brzegu Warty denudacyjną równinę, która zbudowana jest z gliny zwałowej. Mezoregion graniczy z Kotliną Kolską, Wysoczyzną Łaską, Kotliną Szczercowską, Wysoczyzną Złoczewską i Wysoczyzną Turecką.

Mezoregion Wysoczyzna Łaska – zdenudowana peryglacialnie równina morenowa, którą rozcinają doliny Grabi, Pichny, Neru i górnej Bzury. Przeważającym elementem rzeźby terenu są tutaj wydmy. Mezoregion graniczy z Kotliną Kolską, Równiną Łowicko-Błońską, Wniesieniami Łódzkimi, Wysoczyzną Bełchatowską, Kotliną Szczercowską i Kotliną Sieradzką.³

1.1.2 Uwarunkowania komunikacyjne

TRANSPORT DROGOWY

Sieć komunikacyjna na terenie gminy Zduńska Wola jest dobrze rozwinięta. Głównym szlakiem komunikacyjnym jest przebiegająca horyzontalnie droga wojewódzka DW482 biegnąca na linii Wrocław – Łódź. Przez południową część gminy przebiega również odcinek drogi ekspresowej S8, stanowiący korzystne połączenie z aglomeracją Łódzką. Infrastruktura drogowa uzupełniona jest przez drogi powiatowe i gminne.

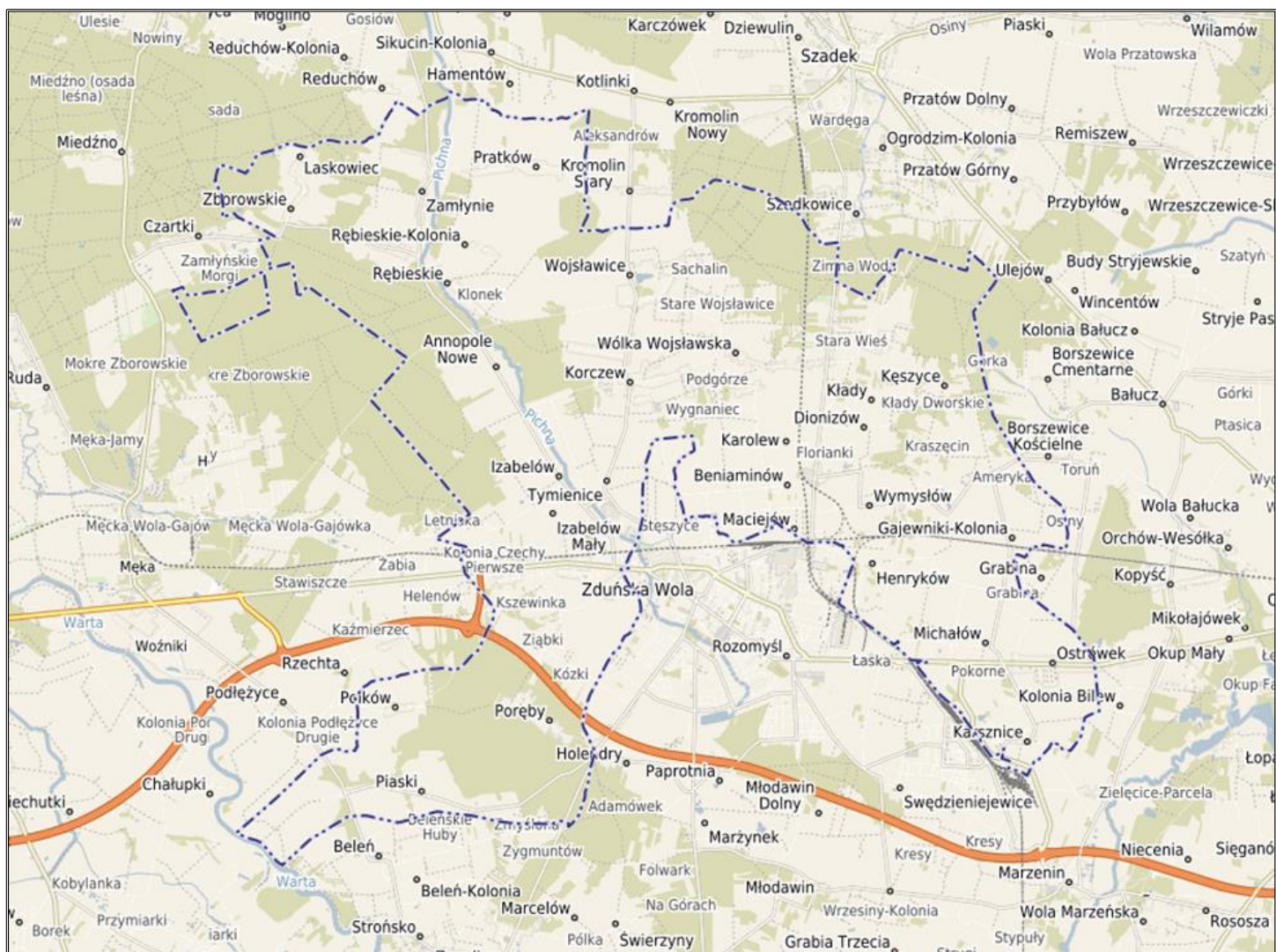
Drogi powiatowe łączą się z drogami wojewódzkimi, tworząc warunki do przejazdów zarówno pasażerskich, jak i towarowych. Z kolei sieć dróg gminnych ma na celu umożliwienie komunikacji między poszczególnymi jednostkami osadniczymi, stąd ważne jest utrzymanie dróg w dobrym stanie i poddawanie ich regularnym pracom modernizacyjnym.

Na głównych trasach gmina posiada także połączenia autobusowe, które umożliwiają przemieszczanie się mieszkańców, jak i turystów. Jednak dostępność komunikacyjna jest nierównomierna. W najmniej korzystnej sytuacji znajdują się miejscowości oddalone od głównych szlaków komunikacyjnych, gdzie jedynym środkiem komunikacji pozostaje transport indywidualny. Z drugiej strony z funkcjonującego obecnie publicznego transportu korzysta coraz mniej osób, co generuje dla Gminy większe koszty jego utrzymania.

Ponadto wśród potrzeb rozwojowych gminy wyróżnia się braki w infrastrukturze drogowej, w szczególności brak utwardzonych nawierzchni dróg gminnych w miejscach, gdzie powstaje nowa zabudowa mieszkalna. W celu zwiększenia poziomu bezpieczeństwa w obszarach zabudowanych należy dążyć również do budowy infrastruktury okołodrogowej, w tym ścieżek pieszo-rowerowych i oświetlenia dróg. Ponadto ważne jest, aby Gmina dążyła do zapewnienia bezpiecznych połączeń komunikacyjnych pomiędzy poszczególnymi miejscowościami. Należy wziąć tu pod uwagę, że Gmina Zduńska Wola jako zarządca dróg gminnych, może samodzielnie realizować zadania wyłącznie w pasie dróg gminnych.

³ Źródło: J. Kondracki, Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa 2009

Rysunek 2. Sieć dróg na terenie gminy Zduńska Wola

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://zdunskawola.e-mapa.net/>

TRANSPORT KOLEJOWY

Przez obszar gminy przebiegają i krzyżują się ze sobą dwie magistrale kolejowe, które łączą północną część kraju z południową oraz zachodnią ze wschodnią. Jest to linia kolejowa nr 14 relacji Łódź Kaliska – Tuplice (przejście graniczne z Niemcami) biegnąca w osi horyzontalnej oraz linia kolejowa nr 131 relacji Chorzów Batory – Tczew przecinająca gminę z północy na południe.

Gmina Zduńska Wola, a dokładnie przystanki Czechów i Izabelów zostały uwzględnione w programie rządowym „200 przystanków”, który obejmuje budowę, remont bądź modernizację 200 przystanków na sieci kolejowej PKP PLK w ciągu najbliższych 5 lat. Program jest odpowiedzią na walkę z wykluczeniem komunikacyjnym i ma na celu upowszechnienie podróży pociągiem, w tym zmniejszenie regionów wykluczonych pod względem komunikacyjnym.

TRANSPORT LOTNICZY

Na terenie gminy nie jest zlokalizowane żadne lądowisko ani lotnisko. Najbliższym portem lotniczym jest znajdujący się w odległości około 40 km od Zduńskiej Woli Port Lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta.

1.1.3 Walory przyrodnicze i kulturowe

WALORY PRZYRODNICZE

Walorami przyrodniczymi nazywamy wszystkie te elementy i zasoby środowiskowe, ukształtowane bez wpływu i ingerencji człowieka, które mogą stać się celem ruchu turystycznego. Są one jednymi z najważniejszych aspektów branych pod uwagę przy opisywaniu atrakcyjności danego regionu. Mają wpływ nie tylko na turystykę obszaru, ale również na sferę gospodarczą i ekonomiczną. Walory przyrodnicze można sklasyfikować według następującego podziału:

- ukształtowanie powierzchni,
- udział powierzchni terenów zielonych i lasów,
- udział powierzchni terenów będących pod ochroną,
- powierzchnia wód powierzchniowych,
- stan środowiska przyrodniczego.

Największym zagrożeniem dla walorów przyrodniczych jest niewątpliwie człowiek i związana z nim jego aktywność. Wśród głównych powodów uwzględnić należy zanieczyszczenie środowiska, urbanizację, intensywne rolnictwo, ale również nadmierną turystykę.

Rzeźba terenu gminy Zduńska Wola ukształtowana została przez procesy morfologiczne związane ze zlodowaceniem Warty, a także przez procesy erozji i akumulacji rzecznej oraz eolicznej w czasie zlodowaceń północnopolskich i w holocenie. Na jej obszarze w wyniku deglacji arealnej wytworzyły się pagóry i stoliwa kemowe, które porozdzielane są obniżeniami wytopiskowymi po bryłach martwego lodu. W pobliżu Annapola, Czech i Poręb występują wydmy i wały wydymowe, które ukształtowały się u schyłku zlodowacenia północnopolskiego i w holocenie. Ponadto we wschodniej i południowej części gminy występują również równiny sandrowe i wodnolodowcowe powstałe podczas recesji lądolodu Warty. Południowo-zachodni obszar gminy położony jest w dnie doliny rzeki Warty.

Teren gminy Zduńska Wola zajmuje powierzchnię 11 161 ha, co stanowi 0,61% powierzchni województwa łódzkiego i 30,08% powierzchni powiatu zduńskowolskiego. Zgodnie z danymi GUS (z 2014 r.)⁴ największy udział procentowy w powierzchni gminy zajmują użytki rolne (67,40%), następnie lasy oraz grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione (28,08%). Struktura zagospodarowania gruntów została przedstawiona w tabeli poniżej.

Tabela 2. Struktura zagospodarowania gruntów gminy Zduńska Wola

Rodzaje gruntów	Powierzchnia [ha]	Udział
Użytki rolne, w tym:	7 523	67,40%
— Grunty orne	5 569	49,90%
— Sady	73	0,65%
— Łąki trwałe	629	5,64%
— Pastwiska trwałe	651	5,83%
— Grunty rolne zabudowane	535	4,79%
— Grunty pod stawami	8	0,07%
— Grunty pod rowami	58	0,52%
Lasy oraz grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, w tym:	3 134	28,08%
— Lasy	3 048	27,31%
— Grunty zadrzewione i zakrzewione	86	0,77%
Grunty pod wodami	20	0,18%
Grunty zabudowane i zurbanizowane	386	3,46%
Użytki ekologiczne	5	0,04%
Grunty rolne - nieużytki	91	0,82%
Tereny różne	2	0,02%
Razem	11 161	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

⁴ Brak aktualnych danych GUS.

Lasy na terenie gminy należą do Nadleśnictwa Kolumna i Nadleśnictwa Poddębice podlegających pod Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Łodzi. Powierzchnia lasów i gruntów leśnych na terenie analizowanej jednostki wg danych GUS na koniec 2019 r. wynosiła 3 307,29 ha. Lesistość (wskaźnik pokrycia lasem określonej powierzchni) wyniósł natomiast 29,2%, co jest wartością wyższą od średniej wartości dla województwa łódzkiego (21,50%) i nieznacznie niższą od średniej dla kraju (29,60%).

Tabela 3. Lasy i grunty leśne na terenie gminy Zduńska Wola

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2019
Powierzchnia gruntów leśnych		
Ogółem	ha	3 307,29
Lesistość w %	%	29,2
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	1 918,03
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	1 898,43
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	1 884,26
Grunty leśne prywatne	ha	1 389,26
Powierzchnia lasów		
Lasy ogółem	ha	3 258,01
Lasy publiczne ogółem	ha	1 868,75
Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	1 849,15
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	1 834,98
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	ha	1,46
Lasy publiczne gminne	ha	19,60
Lasy prywatne ogółem	ha	1 389,26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

W obrębie gminy Zduńska Wola w strukturze siedliskowej dominują siedliska lasu mieszanego świeżego, boru świeżego oraz boru mieszanego świeżego. Głównymi gatunkami lasotwórczymi są m.in. sosna pospolita, dąb szypułkowy i bezszypułkowy, brzoza brodawkowata oraz olsza czarna.

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na obszarze analizowanej jednostki znajdują się:

- **Rezerwat przyrody Jabłecznik** o całkowitej powierzchni 47,29 ha, wyznaczony w celu zachowania ekosystemów leśnych o cechach zespołów naturalnych grądu i boru mieszanego z jodłą w pobliżu północnej granicy jej zasięgu. Dla rezerwatu obowiązuje plan ochrony.
- **Rezerwat przyrody Wojsławice** o całkowitej powierzchni 96,69 ha, wyznaczony w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych ekosystemów leśnych o cechach grądu, łągu jesionowo-olszowego oraz boru mieszanego z jodłą na północnej granicy zasięgu.
- **Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki**, ustanowiony Uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Sieradzu Nr VIII/45/89 z dnia 14 września 1989 r. w sprawie utworzenia Parku krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki. Obejmuje on powierzchnie 25 330,00 ha. Przedmiotem ochrony w parku są doliny Warty i Widawki i ich dopływów wraz z systemem stref przystokowych oraz towarzysząca tym obszarom szata roślinna.
- **Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu**, zajmuje powierzchnie 29 390,00 ha i obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Obszar obejmuje dolinę Warty w której położone są dwa parki krajobrazowe, w części południowej Załęczański PK, a w części środkowej Międzyrzecza Warty i Widawki. W północnej części terenu znajdują się duże kompleksy leśne o walorach bioklimatycznych korzystne dla rekreacji.
- **2 użytki ekologiczne**, pierwszy o powierzchni 4,70 ha obejmuje zrekułtywowany i zagospodarowany grunt po kopalni piasku w trakcie dynamicznego procesu naturalnej sukcesji (eutrofizacji) roślinności wodnej (wodnolubnej) oraz zbiornik wodny dla zwierząt leśnych i ptactwa wodnego; drugi o powierzchni 3,00 ha obejmuje wąż z naturalnym źródłem wsięgowym.

Ponadto, na terenie gminy znajduje się **17 pomników przyrody**. Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020 poz. 55) pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie. Wykaz pomników przyrody zlokalizowanych na terenie gminy prezentuje tabela poniżej.

Tabela 4. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Zduńska Wola

Lp.	Typ pomnika	Rodzaj	Opis pomnika	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
1.	Jednoobiektowy	Drzewo	Jesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i> "	Czechy, przy posesji 153 dz. Nr 490	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn. 19.02.1998 r. Nr 3, poz. 9).
2.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Korczew, przy posesji 31 a dz. Nr 114	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn. 19.02.1998 r. Nr 3, poz. 9).
3.	Jednoobiektowy	Drzewo	Wiąz szypułkowy - <i>Ulmus laevis</i> (<i>Ulmus pedunculata</i> , <i>Ulmus effusa</i>)	Korczew, przy drodze do Annopola	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn. 19.02.1998 r. Nr 3, poz. 9).
4.	Jednoobiektowy	Drzewo	Wiąz szypułkowy - <i>Ulmus laevis</i> (<i>Ulmus pedunculata</i> , <i>Ulmus effusa</i>)	Korczew, przy drodze do Annopola	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn. 19.02.1998 r. Nr 3, poz. 9).
5.	Wieloobiektowy	Grupa drzew	Grupa drzew 3 Wiązy szypułkowe <i>Ulmus laevis</i> (<i>Ulmus pedunculata</i> , <i>Ulmus effusa</i>)	Korczew, przy kościele dz. Nr 159	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn. 19.02.1998 r. Nr 3, poz. 9).
6.	Jednoobiektowy	Drzewo	Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - <i>Aesculus hippocastanum</i>	Krobanówek, park, przy budynku administracyjnym dz. Nr 286	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn. 19.02.1998 r. Nr 3, poz. 9).
7.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Krobanówek, obok parku, przy transformatorze dz. Nr 286	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn. 19.02.1998 r. Nr 3, poz. 9).
8.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Krobanówek, park dz. Nr 286	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn. 19.02.1998 r. Nr 3, poz. 9).
9.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Krobanówek, park dz. Nr 286	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn. 19.02.1998 r. Nr 3, poz. 9).

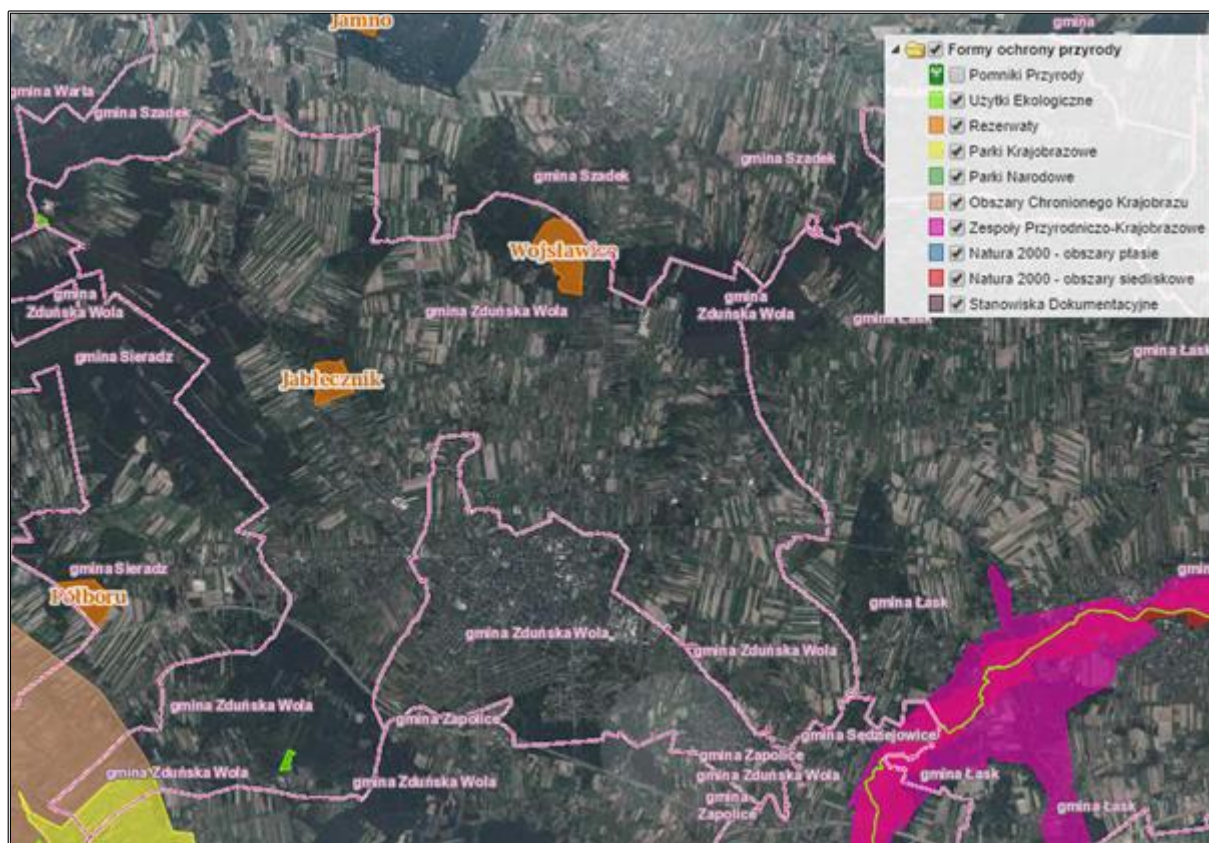
STRATEGIA ROZWOJU GMINY ZDUŃSKA WOLA NA LATA 2021-2028

Lp.	Typ pomnika	Rodzaj	Opis pomnika	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
10.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Krobanówek, park dz. Nr 286	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn. 19.02.1998 r. Nr 3, poz. 9).
11.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Krobanówek, park dz. Nr 286	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn. 19.02.1998 r. Nr 3, poz. 9).
12.	Jednoobiektowy	Drzewo	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	Krobanówek, park dz. Nr 286	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn. 19.02.1998 r. Nr 3, poz. 9).
13.	Jednoobiektowy	Drzewo	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	Krobanówek, park dz. Nr 286	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn. 19.02.1998 r. Nr 3, poz. 9).
14.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Krobanówek, park dz. Nr 286	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn. 19.02.1998 r. Nr 3, poz. 9).
15.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Krobanów (Michałów), obok cegielni dz. Nr 216	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn. 19.02.1998 r. Nr 3, poz. 9).
16.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Piaski, przy dawnej leśniczówce	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn. 19.02.1998 r. Nr 3, poz. 9).
17.	Jednoobiektowy	Drzewo	Zrośnięte częściowo pniami trzy dęby szypułkowe Quercus robur	Na nieruchomości o numerze ewidencyjnym 256 obręb 1, położonej w Annopolu Nowym, stanowiącej własność Państwa, będącej w zarządzie Lasów Państwowych - Nadleśnictwo Kolumna.	Uchwała nr XI/72/2015 Rady Gminy Zduńska Wola z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. z 2015 r. poz. 2725).

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

W zachodniej i południowo-zachodniej części gminy, wzdłuż doliny rzeki Warty, zlokalizowany jest korytarz ekologiczny Dolina Warty KPdC-22. Należy on do krajowej sieci ekologicznej ECONET Polska, pełniąc funkcję krajowego korytarza ekologicznego. Dla gminy zasadnicze znaczenie ma jednak korytarz związany z doliną rzeki Pichny k. Zduńskiej Woli wraz z jej bocznymi odgałęzieniami.

Rysunek 3. Obszarowe formy ochrony przyrody na terenie gminy Zduńska Wola

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

Gmina Zduńska Wola pod względem hydrograficznym należy do regionu wodnego Warty wchodzącego w skład obszaru dorzecza Odry. Głównym ciekim wodnym położonym na terenie gminy jest krótki odcinek rzeki Warty. W związku z tym, że stanowi on jedynie niewielki fragment południowo-zachodniej granicy gminy, system wód powierzchniowych na jej obszarze tworzą rzeki Pichna k. Zduńskiej Woli oraz Tymianka. Na terenie gminy nie występują wody zaliczane do głównych jezior. Znajdują się za to mniejsze jeziorka, zbiorniki i stawy oraz rzeczki, kanały i strumienie.

Gmina posiada atrakcyjne położenie i walory naturalne. Na jej obszarze, w związku ze zlokalizowanymi formami ochrony, występuje duża różnorodność krajobrazowa, ekosystemowa, siedliskowa i gatunkowa. Układ taki powoduje, że obszar ten charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczymi, co stanowi atrakcję nie tylko dla mieszkańców, ale również turystów.

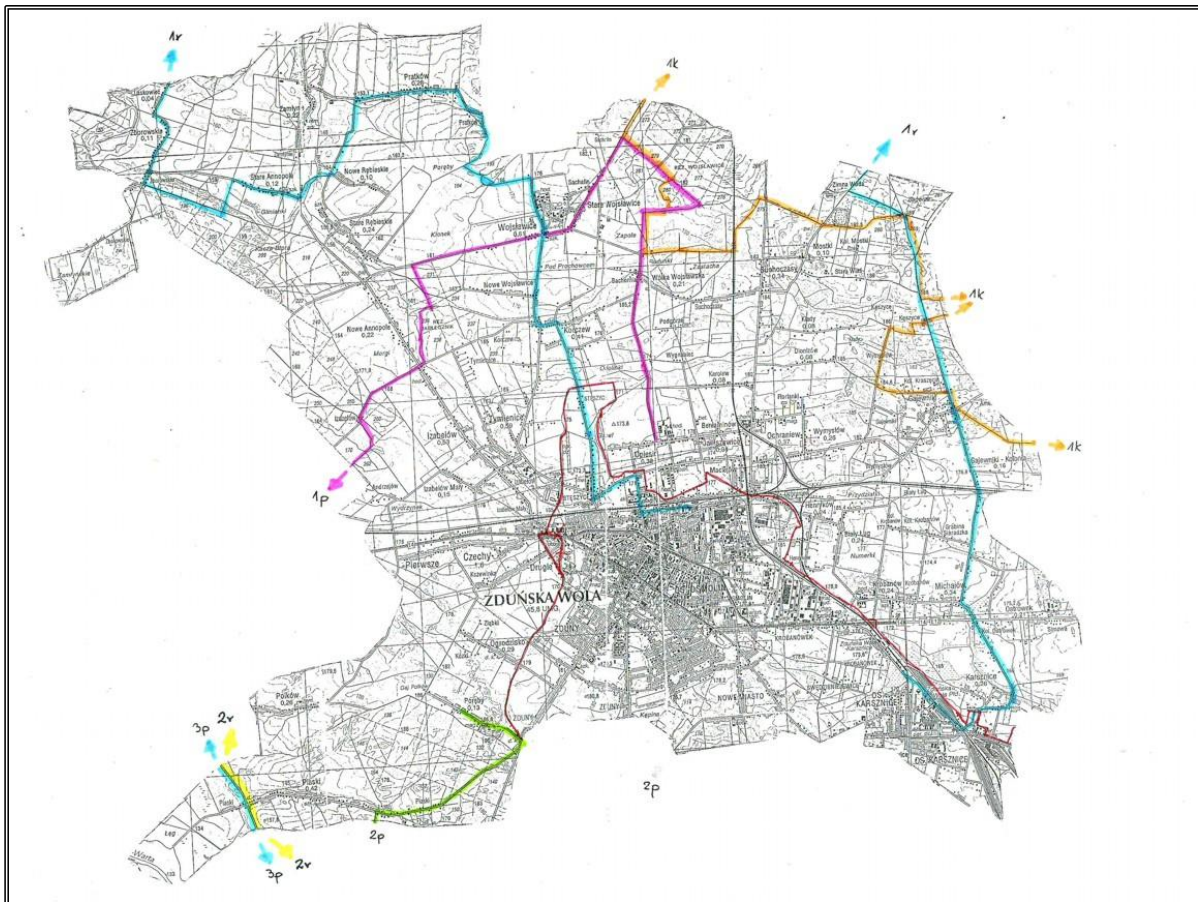
Przez teren Gminy Zduńska Wola przebiegają 4 typy szlaków turystycznych zaprezentowane w poniższej tabeli.

Tabela 5. Szlaki przebiegające przez teren Gminy Zduńska Wola

Nazwa	Kolor	Długość	Przebieg
Szlaki piesze			
„Szlak Uroczysk i Rezerwatów”	Czerwony	14 700 m	Andrzejów – Izabelów – Annopole Nowe – Rezerwat Jabłecznik – Wojślawice – Rezerwat Wojślawice – Wólka Wojślawska – Opiesin – do granic z Miastem Zduńska Wola
„Szlak wokół Zduńskiej Woli”	Zielony	2 900 m	Poręby – Piaski - Beleń
„Szlak Walk nad Wartą 1939 r.”	Niebieski	1 200 m	obejmuje wyłącznie teren położony we wsi Piaski (od granicy z Gminą Sieradz do granicy z Gminą Zapolice)
Szlaki rowerowe			
„Szlak w środku Polski”	Niebieski	31 390 m	Wieś Laskowiec – Zborowskie – Annopole Stare – Rębieskie Nowe – Pratków – Wojślawice – Korczew – Miasto Zduńska Wola – Karsznice (ul. Kosynierów) – Karsznice (ul. Kościuszki) – Ostrówek – Michałów – Gajewniki – Gajewniki Kraszęcin – Mostki Zimna Woda
„Szlak Bursztynowy”	Żółty	1 500 m	obejmuje wyłącznie teren położony we wsi Piaski (od granicy z Gminą Sieradz do granicy z Gminą Zapolice)
Szlaki konne			
„Pętla zewnętrzna ŁSZK”	Pomarańczowy	15 675 m	Wojślawice – Rezerwat Wojślawice – Wólka Wojślawska – Suchoczasz – Mostki – Gajewniki – do granic z gminą Łask

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych na stronie internetowej Gminy <http://gminazdunskawola.pl/>

Szlaki turystyczne podnoszą atrakcyjność gminy, umożliwiając kultywowanie tradycji i dziedzictwa narodowego oraz wzbogacając wiedzę mieszkańców i osób przyjezdnych. Poniższa mapa prezentuje układ szlaków na terenie gminy Zduńska Wola.

Rysunek 4. Układ szlaków turystycznych na terenie Gminy Zduńska Wola

Źródło: <http://gminazdunskawola.pl/>

WALORY KULTUROWE

Do walorów kulturowych należy zaliczyć wszystkie te wytworzone przez człowieka, tj. liczne budowle i budynki takie, jak muzea i rezerваты archeologiczne, zabytki architektury i budownictwa, obiekty unikatowe i muzea specjalistyczne, obiekty historyczno-wojskowe, miejsca i muzea martyrologii, współczesne imprezy kulturowe oraz miejsca pielgrzymkowe, a także zwyczaje, wierzenia i obyczaje oraz pozostałe elementy dziedzictwa kulturowego.

Gmina Zduńska Wola pod względem etnograficznym położona jest w regionie sieradzkim, który posiada swoją własną kulturę ludową, do której zalicza się tradycyjny strój sieradzki, sztukę oraz folklor. Część miejscowości na jej obszarze może poszczycić się dość wczesną metryką (m.in. Czechy z pierwszą wzmianką pochodzącą z połowy XIII w.).

Do obiektów zabytkowych z obszaru gminy zapisanych w rejestrze zabytków nieruchomości (stan na dzień 31 grudnia 2019 r.) należą:

— Korczew:

- drewniany kościół par. pw. św. Katarzyny wybudowany w 1729 r., zmodernizowany w 1930 r., nr rej.: 824 z 28.12.1967.

— Wojśławice:

- dwór z 1780 r., rozbudowany w I poł. XIX, nr rej.: 868 z 28.12.1967.

Na obszarze gminy znajduje się również wiele stanowisk archeologicznych – począwszy od mezolitu (środkowej epoki kamienia) po okres późnego średniowiecza i czasów nowożytnych. O ciągłości osadniczej świadczą znaleziska z kolejnych epok tj. neolitu, epoki brązu, okresu halsztackiego i lateńskiego oraz okresu wpływów rzymskich. Częstymi są zabytki związane z kulturą łużycką, chronologicznie przynależącą do epoki brązu i okresu halsztackiego – głównie osady i cmentarzyska. Mniejszym nasyceniem osadniczym charakteryzuje się okres lateński, skąd znane są nieliczne osady oraz ślady osadnictwa i cmentarzysko kultury pomorskiej. Dla okresu wpływów rzymskich ilość stanowisk wzrasta. Częste są znaleziska związane z kulturą przeworską, obejmującą w tym okresie większość ziem polskich, do których należą punkty osadnicze, osady i cmentarzysko. Najliczniejszymi na terenie Gminy Zduńska Wola są znaleziska archeologiczne datowane na czasy średniowieczne i nowożytne.

Większość placówek kulturalnych, z których mogą korzystać mieszkańcy gminy zlokalizowana jest w sąsiedzkim mieście Zduńska Wola. Miejszem wartym odwiedzenia na terenie gminy jest przede wszystkim pałac w Wojśławicach, gdzie znajdują się ciekawe zbiory strojów ludowych, rzeźb, elementów dawnego wystroju izb mieszkalnych oraz wyposażenia warsztatów rzemieślniczych, a także tradycji i zwyczajów obrzędowych. Pozostałymi obiektami pełniącymi uzupełniające funkcje kulturowe na terenie gminy są głównie świetlice wiejskie.

Zadania z zakresu kultury realizuje przede wszystkim Powiatowe Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Zduńskiej Woli oraz Miejska Biblioteka Publiczna im. Jerzego Szaniawskiego w Zduńskiej Woli (z filiami bibliotecznymi w Annopolu, Janiszewicach, Korczewie i Krobanowie), która zapewnia mieszkańcom szeroki dostęp do zbiorów bibliotecznych, informacji i edukacji oraz bezpłatny dostęp do szerokopasmowego Internetu.

Na terenie gminy Zduńska Wola do dziedzictwa niematerialnego można zaliczyć organizowane wydarzenia kulturalne, w tym festyny i konkursy, których inicjatorem jest głównie Gmina, ale także stowarzyszenia działające na jej terenie. Gmina charakteryzuje się aktywną działalnością kobiet w ramach kół gospodyń wiejskich, poprzez które krzewione są miejscowe tradycje i obyczaje oraz mężczyzn w ramach Ochotniczych Straży Pożarnych. Do wydarzeń i imprez kulturalnych odbywających się w ostatnich latach na terenie gminy, kształtujących kulturę regionu, można zaliczyć m.in.: obchody Orszaku Trzech Króli, obchody Międzynarodowego Dnia Kobiet, obchody VII Gminnego Dnia Katyńskiego, obchody Powiatowo-Gminnego Dnia Strażaka Państwowej i Ochotniczej Straży Pożarnej, jubileusz 90-lecia istnienia OSP w Piaskach czy Dożynki.

1.2 Diagnoza sytuacji społecznej

1.2.1 Demografia

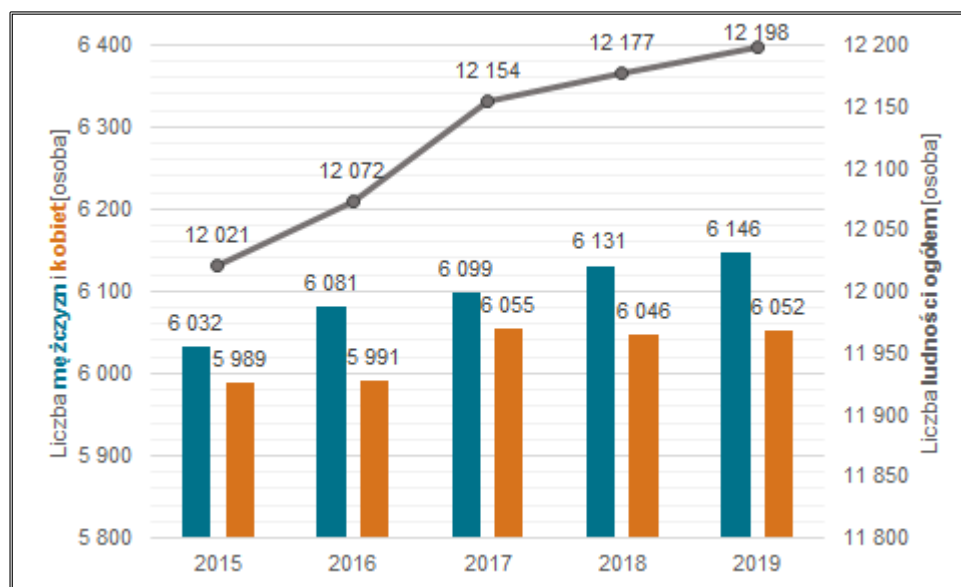
Zgodnie z danymi GUS w roku 2019 gminę zamieszkiwało 12 198 osób, z czego 6 146 mężczyzn (tj. 50,39%) i 6 052 kobiety (tj. 49,61%). Na przestrzeni analizowanych lat (2015-2019) liczba mieszkańców zwiększyła się o 1,47% (177 osób).

Tabela 6. Liczba ludności w gminie Zduńska wola w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem	Osoba	12 021	12 072	12 154	12 177	12 198
Mężczyźni		6 032	6 081	6 099	6 131	6 146
Kobiety		5 989	5 991	6 055	6 046	6 052

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Wykres 1. Liczba ludności (wg płci) gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

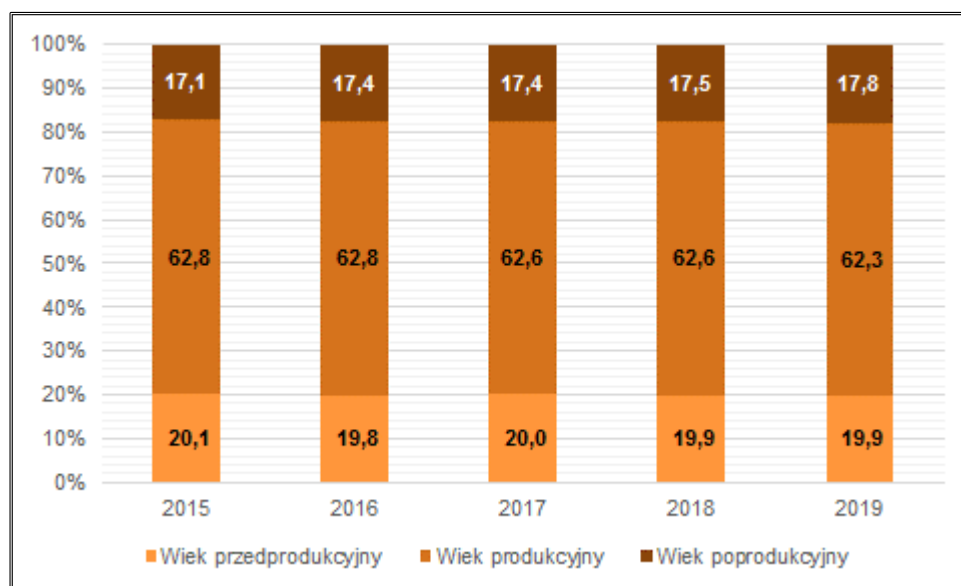
Analizując sytuację demograficzną w zakresie poszczególnych grupy ekonomicznych, na przestrzeni lat 2015-2019 odnotowano wzrost liczby mieszkańców w każdej z trzech grup ekonomicznych: liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym wzrosła o 0,25%, w wieku produkcyjnym o 0,73%, a w wieku poprodukcyjnym o 5,65%.

Tabela 7. Ludność gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019 wg grup ekonomicznych

Wyszczególnienie		Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	Ogółem	Osoba	2 422	2 392	2 433	2 419	2 428
	Mężczyźni		1 232	1 213	1 227	1 231	1 228
	Kobiety		1 190	1 179	1 206	1 188	1 200
Ludność w wieku produkcyjnym	Ogółem	Osoba	7 545	7 584	7 605	7 627	7 600
	Mężczyźni		4 115	4 163	4 166	4 160	4 153
	Kobiety		3 430	3 421	3 439	3 467	3 447
Ludność w wieku poprodukcyjnym	Ogółem	Osoba	2 054	2 096	2 116	2 131	2 170
	Mężczyźni		685	705	706	740	765
	Kobiety		1 369	1 391	1 410	1 391	1 405

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

W 2019 r. sytuacja demograficzna przedstawiała się następująco: udział ludności w wieku przedprodukcyjnym wyniósł 19,9% (spadek o 0,2 p.p.), udział ludności w wieku produkcyjnym wynosił 62,3% (spadek o 0,5 p.p.), natomiast ludność w wieku poprodukcyjnym stanowiła 17,8% ludności ogółem (wzrost o 0,7 p.p.). Biorąc powyższe pod uwagę, sytuacja demograficzna na terenie gminy posiada cechy wspólne z tendencją ogólnokrajową i przedstawia postępujący proces starzenia się społeczeństwa.

Wykres 2. Udział poszczególnych grup ekonomicznych gminy Zduńska Wola w ogólnej liczbie ludności w [%] w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

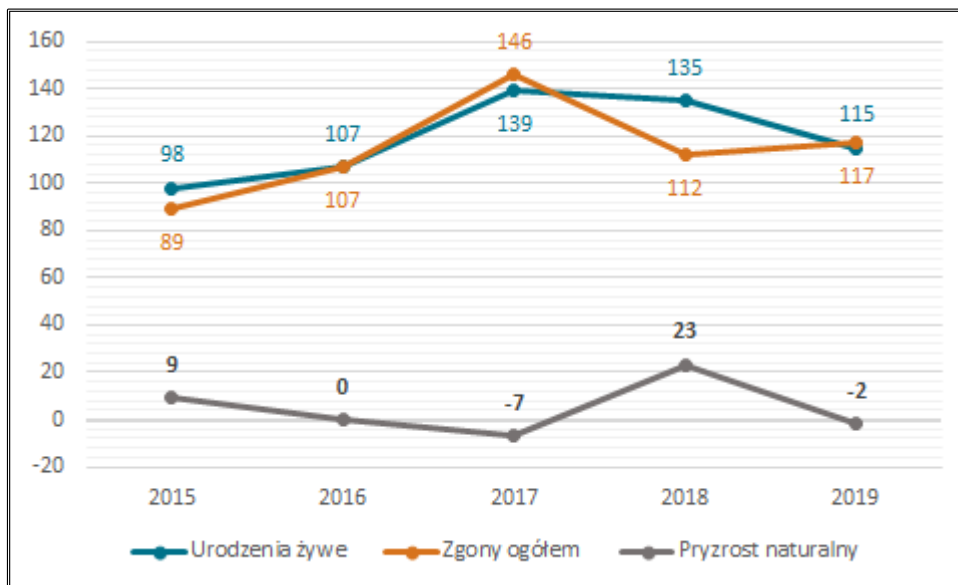
Przedstawione poniżej dane dotyczące zgonów i urodzeń na przestrzeni lat 2015-2019 wskazują, że w analizowanym okresie przyrost naturalny ulegał wahaniom. W roku 2017 i 2019 był ujemny, natomiast w roku 2015 i 2018 – dodatni, a w 2016 r. przyrost naturalny wyniósł 0, co oznacza, że odnotowano tyle samo urodzeń, co zgonów. Szczegółowe dane przedstawione zostały w poniższej tabeli oraz na wykresie.

Tabela 8. Urodzenia żywe i zgony ogółem oraz przyrost naturalny w gminie Zduńska Wola w latach 2015-2019

Wyszczególnienie		Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Urodzenia żywe	Ogółem	Osoba	98	107	139	135	115
	Mężczyźni		45	52	80	78	52
	Kobiety		53	55	59	57	63
Zgony ogółem	Ogółem	Osoba	89	107	146	112	117
	Mężczyźni		53	56	88	42	62
	Kobiety		36	51	58	70	52
Przyrost naturalny	Ogółem	Osoba	9	0	-7	23	-2
	Mężczyźni		-8	-4	-8	36	-10
	Kobiety		17	4	1	-13	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Wykres 3. Przyrost naturalny w gminie Zduńska Wola w latach 2015-2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

W całym analizowanym okresie (2015-2019) zaobserwowano dodatnie saldo migracji, co świadczy o większej liczbie osób meldujących się niż wymeldowujących z terenu gminy. Najniższe, lecz nadal dodatnie saldo migracji zanotowano w roku 2018, natomiast najwyższe – w 2016 r.

Tabela 9. Migracja w ruchu wewnętrznym na pobyt stały w gminie Zduńska Wola w latach 2015-2019

Wyszczególnienie		Jednostka	2015 ⁵	2016	2017	2018	2019
Zameldowania	Ogółem	Osoba	169	190	192	151	130
	Mężczyźni		73	96	85	69	76
	Kobiety		96	94	107	82	54
Wymeldowania	Ogółem	Osoba	109	105	114	145	116
	Mężczyźni		47	43	51	68	50
	Kobiety		62	62	63	77	66
Saldo migracji	Ogółem	Osoba	60	85	78	6	14
	Mężczyźni		26	53	34	1	26
	Kobiety		34	32	44	5	-12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

1.2.2 Wiek mieszkańców

W roku 2019 na terenie gminy Zduńska Wola największa liczba osób znajdowała się w przedziale wiekowym 35-39 i wyniosła ona 994 osób. Drugą najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 40-44 (970 osób). Wśród ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym obserwuje się nadwyżkę liczby mężczyzn nad liczbą kobiet, natomiast w wieku poprodukcyjnym, to kobiety stanowią przewagę.

Tabela 10. Struktura wiekowa mieszkańców gminy Zduńska Wola

Wiek	Płeć	2015	2016	2017	2018	2019
0-4	Ogółem	577	560	580	605	595
	Mężczyźni	292	283	295	318	310
	Kobiety	285	277	285	287	285
5-9	Ogółem	738	736	729	676	652
	Mężczyźni	376	369	364	342	329
	Kobiety	362	367	365	334	323
10-14	Ogółem	631	654	693	724	754
	Mężczyźni	322	340	349	365	378
	Kobiety	309	314	344	359	376

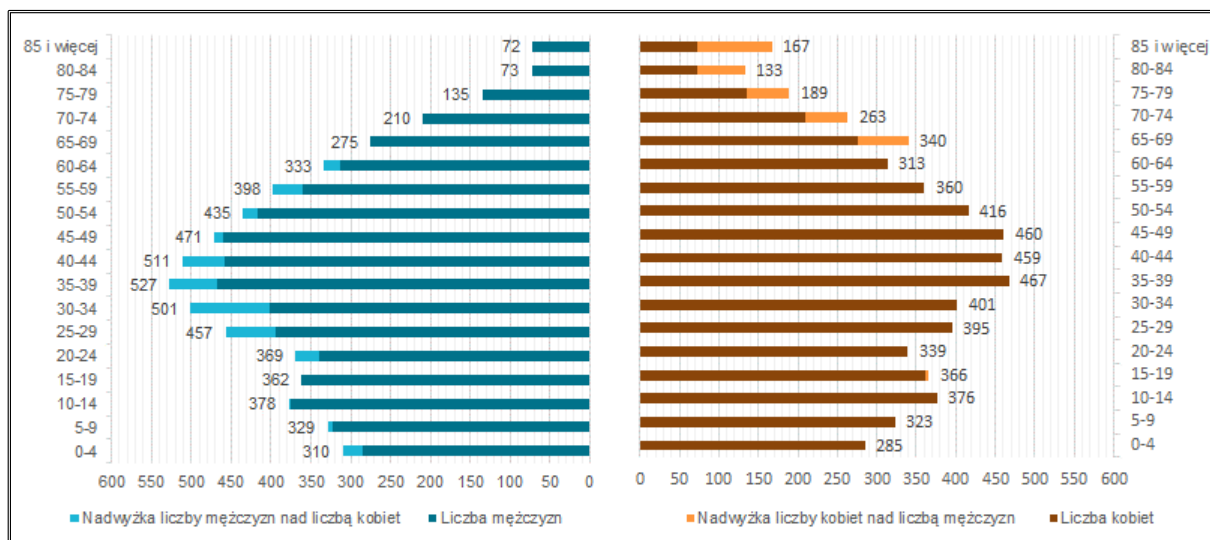
⁵ Dane za rok 2015 z powodu braku dostępnych danych dla tego roku o migracji w ruchu zagranicznym w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, uwzględniają jedynie migrację w ruchu wewnętrznym.

Wiek	Płeć	2015	2016	2017	2018	2019
15-19	Ogółem	824	760	742	723	728
	Mężczyźni	426	383	382	363	362
	Kobiety	398	377	360	360	366
20-24	Ogółem	784	731	711	698	708
	Mężczyźni	408	389	373	360	369
	Kobiety	376	342	338	338	339
25-29	Ogółem	919	933	938	916	852
	Mężczyźni	497	512	512	500	457
	Kobiety	422	421	426	416	395
30-34	Ogółem	913	941	907	902	902
	Mężczyźni	486	510	495	496	501
	Kobiety	427	431	412	406	401
35-39	Ogółem	945	924	957	988	994
	Mężczyźni	500	478	515	521	527
	Kobiety	445	446	442	467	467
40-44	Ogółem	977	1 004	1 009	986	970
	Mężczyźni	501	520	505	500	511
	Kobiety	476	484	504	486	459
45-49	Ogółem	845	894	942	937	931
	Mężczyźni	435	472	494	486	471
	Kobiety	410	422	448	451	460
50-54	Ogółem	794	785	770	808	851
	Mężczyźni	416	400	378	411	435
	Kobiety	378	385	392	397	416
55-59	Ogółem	720	748	743	755	758
	Mężczyźni	388	414	414	401	398
	Kobiety	332	334	329	354	360
60-64	Ogółem	642	645	662	648	646
	Mężczyźni	300	306	317	328	333
	Kobiety	342	339	345	320	313
65-69	Ogółem	598	569	558	581	615
	Mężczyźni	268	260	252	254	275
	Kobiety	330	309	306	327	340
70-74	Ogółem	351	408	431	462	473
	Mężczyźni	152	170	179	210	210
	Kobiety	199	238	252	252	263
75-79	Ogółem	299	306	320	324	324
	Mężczyźni	125	127	131	131	135
	Kobiety	174	179	189	193	189

Wiek	Płeć	2015	2016	2017	2018	2019
80-84	Ogółem	254	254	238	213	206
	Mężczyźni	92	91	86	73	73
	Kobiety	162	163	152	140	133
85 i więcej	Ogółem	210	220	224	231	239
	Mężczyźni	48	57	58	72	72
	Kobiety	162	163	166	159	167

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Wykres 4. Struktura wieku mieszkańców gminy Zduńska Wola w roku 2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

1.2.3 Mieszkalnictwo

Mieszkalnictwo na terenie gminy ulega systematycznemu rozwojowi. W okresie 2015-2019 zauważyć można wzrost liczby mieszkań. Liczba budynków mieszkalnych w gminie Zduńska Wola od 2015 r. wzrosła o 321 i wyniosła 3 806 budynków na koniec 2019 r. Szczegółowe dane dotyczące liczby mieszkań i powierzchni użytkowej mieszkań w latach 2015-2018 zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 11. Zasoby mieszkaniowe na terenie gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018	2019
Budynki mieszkalne	-	3 485	3 532	3 596	3 640	3 806
Mieszkania	-	3 741	3 788	3 852	3 898	bd.
Powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	321 054	327 628	337 147	344 121	bd.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Według danych z 2019 r. Gmina posiada 29 lokali o łącznej powierzchni użytkowej 1 298,46 m², zlokalizowanych w 8 budynkach, w tym 3 lokale socjalne o łącznej powierzchni 55 m².

Uchwałą Nr XIII/105/2019 Rady Gminy Zduńska Wola z dnia 24 października 2019 r. przyjęty został Wieloletni program gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Zduńska Wola na lata 2019 - 2024, w ramach którego przeprowadzono analizę potrzeb remontowych mieszkań w budynkach komunalnych oraz w budynkach funkcjonujących wspólnot mieszkaniowych. Gmina podejmuje działania m.in. z zakresu remontu dachów, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej, malowania klatek schodowych oraz bieżącej konserwacji, co ma poprawić jakość zamieszkania.

1.3 Diagnoza sytuacji gospodarczej

1.3.1 Gospodarka

Według danych GUS na terenie gminy Zduńska Wola w 2019 r. zarejestrowanych było 1 174 podmiotów gospodarczych, z czego 1 152, tj. 98,13% funkcjonowało w sektorze prywatnym. W analizowanym okresie, w sektorze publicznym zanotowano spadek o 4 podmioty, tj. 17,39%, natomiast w sektorze prywatnym liczba podmiotów wzrosła o 227, tj. 24,54%. Strukturę działalności gospodarczej prowadzonej na terenie gminy, zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym prezentuje tabela poniżej.

Tabela 12. Struktura działalności gospodarczej według sektorów na terenie gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
Podmioty gospodarki narodowej					
Ogółem	949	996	1 037	1 102	1 174
Sektor publiczny					
Ogółem	23	24	20	21	19
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	23	24	20	21	19
Sektor prywatny					
Ogółem	925	971	1 016	1 080	1 152
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	780	824	866	929	993
Spółki handlowe	45	45	47	54	52
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	7	6	6	4	3
Fundacje	1	2	2	2	2
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	34	34	35	33	34

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

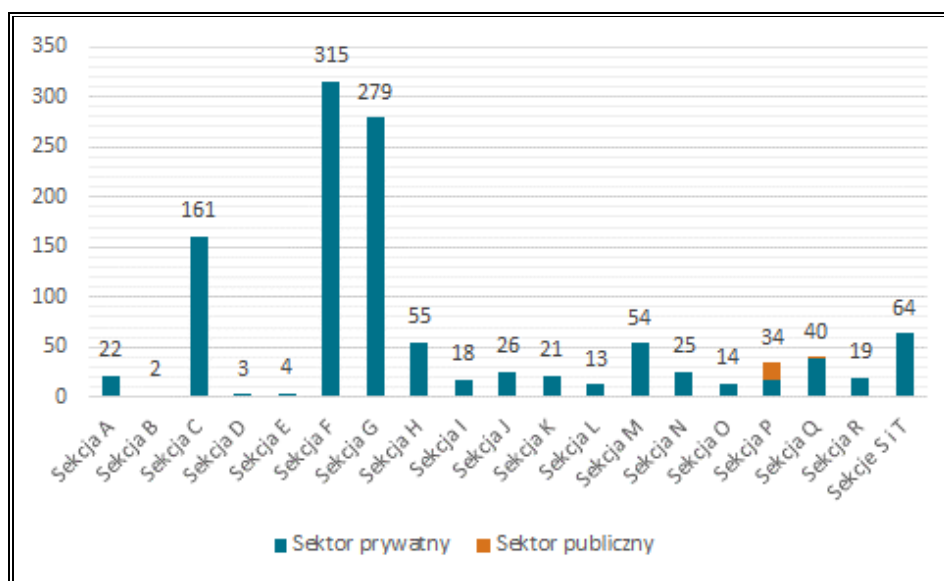
W sektorze prywatnym można zaobserwować przodowanie dwóch sekcji nad innymi. Jest to sekcja F związana z branżą budowlaną (315 podmiotów) i sekcja G powiązana z handlem hurtowym i detalicznym, naprawą pojazdów samochodowych, włączając motocykle (279 podmiotów). Natomiast działalność gospodarcza w sektorze prywatnym na terenie gminy Zduńska Wola w 2019 roku koncentrowała się głównie w sekcji P (Edukacja) – 16 podmiotów.

Ogółem, największy wzrost w latach 2015-2019 odnotowała sekcja F (budownictwo). Liczba podmiotów w tej sekcji zwiększyła się o 107, tj. o 51,44%.

Tabela 13. Podział i liczba podmiotów gospodarczych w gminie Zduńska Wola w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Sektor publiczny						
Sekcja I	Podmiot	0	1	1	1	0
Sekcja P	Podmiot	21	21	17	17	16
Sekcja Q	Podmiot	2	2	2	2	2
Sektor prywatny						
Sekcja A	Podmiot	22	24	21	24	22
Sekcja B	Podmiot	2	2	2	3	2
Sekcja C	Podmiot	142	139	145	150	161
Sekcja D	Podmiot	4	4	4	4	3
Sekcja E	Podmiot	3	3	4	4	4
Sekcja F	Podmiot	208	238	254	278	315
Sekcja G	Podmiot	271	278	275	286	279
Sekcja H	Podmiot	51	48	49	56	55
Sekcja I	Podmiot	13	14	13	16	18
Sekcja J	Podmiot	14	14	20	23	26
Sekcja K	Podmiot	21	21	19	20	21
Sekcja L	Podmiot	8	12	11	13	13
Sekcja M	Podmiot	43	46	49	51	54
Sekcja N	Podmiot	14	15	19	20	25
Sekcja O	Podmiot	14	14	14	14	14
Sekcja P	Podmiot	13	13	14	13	18
Sekcja Q	Podmiot	27	25	35	38	38
Sekcja R	Podmiot	14	16	17	17	19
Sekcja S i T	Podmiot	41	45	51	50	64

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Wykres 5. Liczba podmiotów gospodarczych (wg sekcji PKD) w roku 2019 w gminie Zduńska Wola

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Legenda:

A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
B	Górnictwo i wydobywanie
C	Przetwórstwo przemysłowe
D	Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
E	Dostawa Wody: gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
F	Budownictwo
G	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
H	Transport i gospodarka magazynowa
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
J	Informacja i komunikacja
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalności wspierająca
O	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne
P	Edukacja
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
S	Pozostała działalność usługowa
T	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
U	Organizacje i zespoły eksterytorialne

Według klas wielkości, na terenie gminy Zduńska Wola w 2019 r. dominowały mikroprzedsiębiorstwa, czyli podmioty zatrudniające poniżej 10 pracowników. W tym czasie zarejestrowanych było 1 130 podmiotów, które stanowiły 96,25% wszystkich podmiotów gospodarczych. W następnej kolejności pod względem liczby podmiotów znalazły się małe przedsiębiorstwa (zatrudniające od 10 do 49 osób) – ich udział w 2019 r. wyniósł 2,9% wszystkich podmiotów, następnie średnie przedsiębiorstwa (zatrudniające od 50 do 249 osób) – 0,77% oraz duże przedsiębiorstwa, czyli zatrudniające powyżej 250 osób – 0,08%. Na przestrzeni lat (2015-2019) odnotowano wzrost liczby mikroprzedsiębiorstw o 226 podmiotów, liczba małych przedsiębiorstw zmalała o 1 podmiot, a wśród średnich i dużych przedsiębiorstw nie odnotowano zmiany.

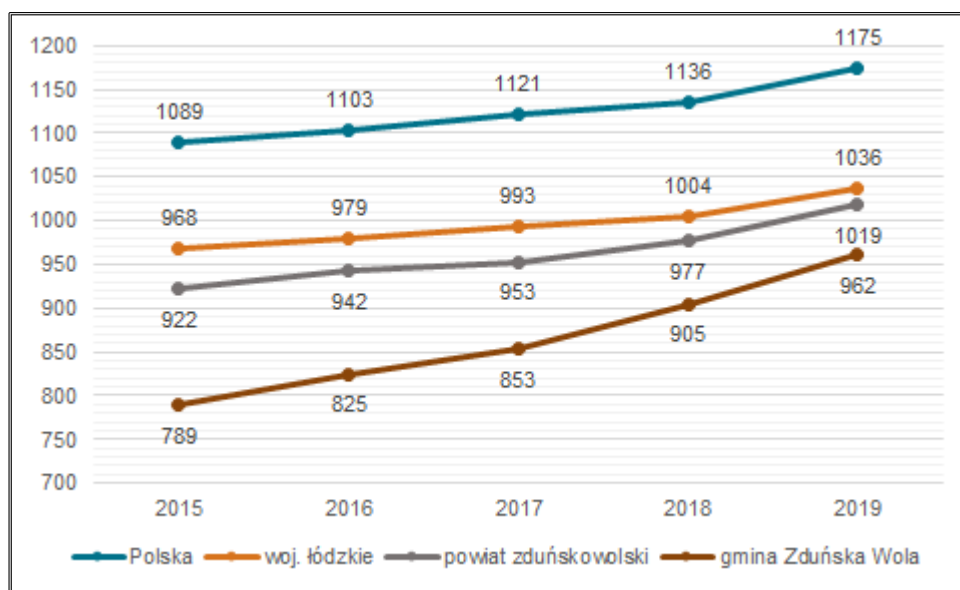
Tabela 14. Liczba podmiotów wg klas wielkości

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	Zmiana (2015-2019)	Udział 2019
Mikroprzedsiębiorstwa	904	953	994	1 057	1 130	+226 (25,00%) ▲	96,25%
Małe przedsiębiorstwa	35	33	34	36	34	-1 (2,86%) ▼	2,90%
Średnie przedsiębiorstwa	9	9	8	8	9	-	0,77%
Duże przedsiębiorstwa	1	1	1	1	1	-	0,08%
Razem	949	996	1 037	1 102	1 174	-	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

W odniesieniu do liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tysięcy mieszkańców w gminie Zduńska Wola w latach 2015-2019 odnotowano tendencję wzrostową. Wskaźnik ten wzrósł z 789 podmiotów w 2015 r. do 962 w 2019 r. Wskaźnik dla gminy Zduńska Wola plasuje się poniżej wskaźnika dla powiatu zduńskowolskiego (1019 podmiotów na 10 tys. mieszkańców w 2019 r.), a także poniżej wskaźnika dla województwa łódzkiego (1 036 podmiotów na 10 tys. mieszkańców w 2019 r.) i kraju (1 175 podmiotów na 10 tys. mieszkańców w 2019 r.). Szczegółowe dane w latach 2015-2019 zaprezentowano na wykresie poniżej.

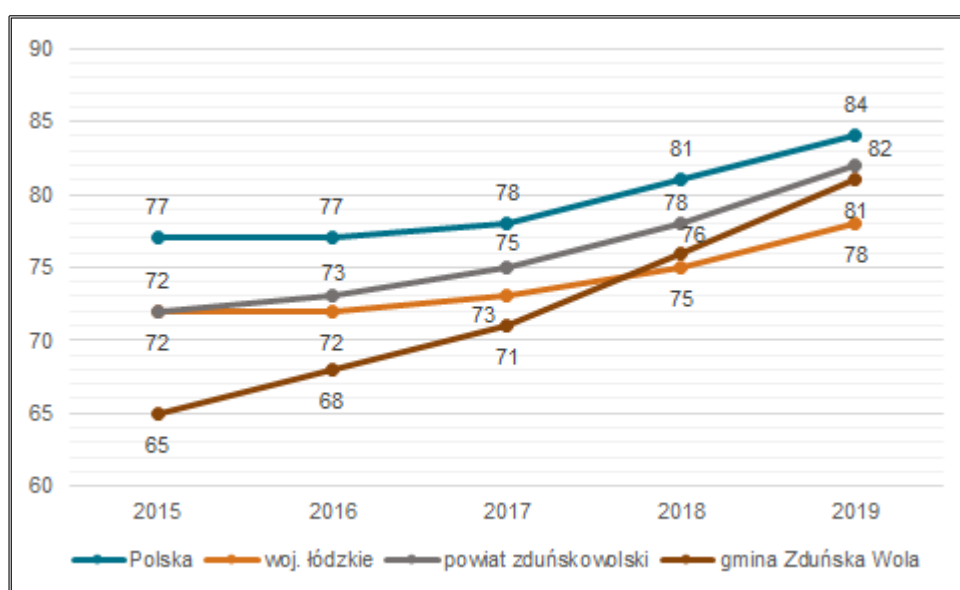
Wykres 6. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tysięcy mieszkańców na terenie gminy Zduńska Wola, powiatu zduńskowolskiego, województwa łódzkiego oraz Polski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Analizując liczbę osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1 000 mieszkańców w latach 2015-2019, na terenie gminy Zduńska Wola liczba ta wzrosła z 65 podmiotów w 2015 r. do 81 w 2019 r., przewyższając przy tym wartość wskaźnika dla województwa łódzkiego (78 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1 000 mieszkańców w 2019 r.). Wskaźnik dla gminy Zduńska Wola był natomiast niższy niż dla powiatu zduńskowolskiego (82 osoby w 2019 r.) i kraju (84 osoby w 2019 r.). Szczegółowe dane w latach 2015-2019 zaprezentowano na wykresie poniżej.

Wykres 7. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1 000 mieszkańców na terenie gminy Zduńska Wola, powiatu zduńskowolskiego, województwa łódzkiego oraz Polski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Gmina posiada tereny przeznaczone pod działalność usługowo-handlową, jednak nie ma możliwości utworzenia, w tym uzbrojenia większych terenów inwestycyjnych. Ponadto prowadzi kampanię promującą jej obszar, jednak w ostatnich latach nie zgłaszają się podmioty, które byłyby zainteresowane inwestycjami na tym terenie. Zainteresowanie przedsiębiorców jest sporadyczne, dlatego szansą rozwoju w przyszłości jest promocja Gminy pod kątem turystycznym, w tym kulturowym, co stwarza warunki również dla rozwoju gospodarczego.

1.3.2 Struktura zatrudnienia i rynek pracy

Według danych GUS w 2019 r. na terenie gminy Zduńska Wola ilość osób pracujących na 1 000 ludności wyniosła 201 osób (wzrost o 2,55% w stosunku do roku 2015). Pracowało wówczas 1 359 mężczyzn i 1 090 kobiet z terenu gminy. Łącznie odnotowano zatem 2 449 pracujących. W porównaniu do 2015 r. zaobserwowano wzrost o 87 osób pracujących, tj. 3,68%.

Tabela 15. Pracujący mieszkańcy gminy Zduńska Wola

Wyszczególnienie		Jednostka miary	2015	2016	2017	2018	2019
Pracujący w gminach wg płci							
Ogółem		osoba	2 362	2 359	2 394	2 430	2 449
w tym:	mężczyźni	osoba	1 364	1 304	1 327	1 298	1 359
	kobiety	osoba	998	1 055	1 067	1 132	1 090
Pracujący na 1 000 ludności							
ogółem		osoba	196	195	197	200	201

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Dostęp do zatrudnienia wywiera wpływ na sytuację materialną mieszkańców. Na przestrzeni lat 2015-2018⁶ odnotowano wyraźny spadek liczby osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej. W 2015 r. liczba ta wynosiła 888 osób, a do końca 2018 r. spadła do 660 osób, tj. o 228 osób, co daje spadek o 25,68% w stosunku do 2015 r.

Tabela 16. Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018
Ogółem	osoba	888	798	743	660

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem spadł z poziomu 7,4% w 2015 r. do 5,4% w 2018 r. W porównaniu do średnich wartości tego wskaźnika dla powiatu zduńskowolskiego i województwa łódzkiego widać, że liczba osób korzystających z pomocy społecznej na terenie gminy znajduje się na podobnym poziomie.

⁶ Brak dostępnych danych GUS dla gminy Zduńska Wola za rok 2019.

Tabela 17. Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018
gmina Zduńska Wola	%	7,4	6,6	6,1	5,4
powiat zduńskowolski		7,2	6,5	5,7	5,0
województwo łódzkie		7,0	6,4	5,6	5,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

1.3.3 Bezrobocie

W gminie Zduńska Wola, podobnie jak w innych rejonach kraju, w ostatnich latach zaobserwowano spadek liczby osób bezrobotnych. W latach 2015-2019 na terenie gminy liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się aż o 54,46%. Porównując liczbę bezrobotnych kobiet i mężczyzn, zauważyć można, że w większym stopniu bezrobocie dotyczy kobiet. W 2019 r. na 250 osób bezrobotnych zarejestrowanych, 140 osób to kobiety.

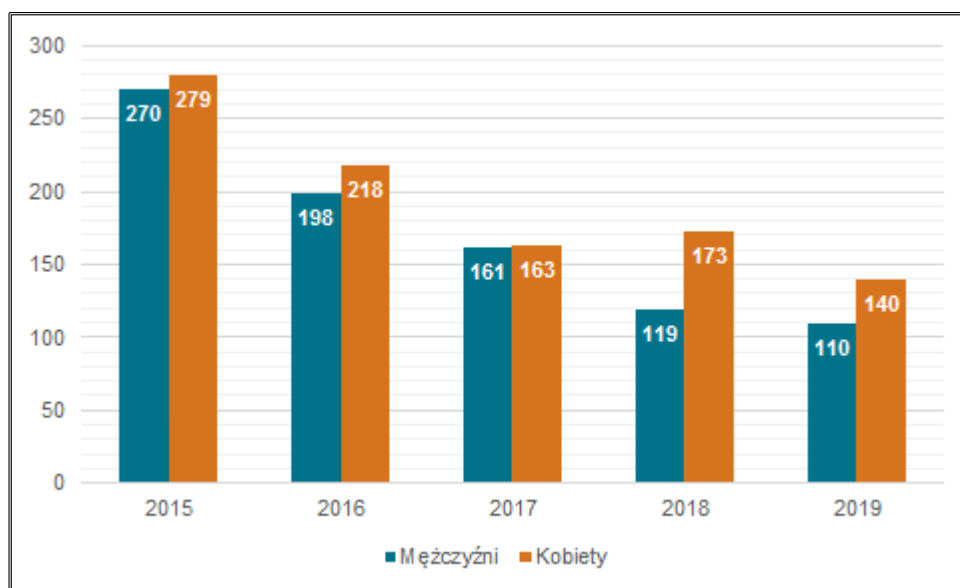
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Zduńska Wola spadł z poziomu 7,3% w 2015 r. do 3,3% w 2019 r. Dla porównania, według danych GUS w 2019 r. udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w powiecie zduńskowolskim wyniósł 4,0%, w województwie łódzkim 4,1%, a w Polsce 3,8%.

Szczegółowe zestawienie danych nt. liczby bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopy bezrobocia przedstawia poniższa tabela.

Tabela 18. Bezrobocie na terenie gminy Zduńska Wola

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018	2019
Bezrobotni zarejestrowani wg płci						
Ogółem	osoba	549	416	324	292	250
w tym:	Mężczyźni	270	198	161	119	110
	Kobiety	279	218	163	173	140
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym						
Ogółem	%	7,3	5,5	4,3	3,8	3,3
Mężczyźni	%	6,6	4,8	3,9	2,9	2,6
Kobiety	%	8,1	6,4	4,7	5,0	4,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Wykres 8. Bezrobotni zarejestrowani wg płci na terenie gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

W grupie osób do 25 roku życia liczba bezrobotnych spadła o 73,20%, w grupie osób do 30 roku o 63,47%, natomiast w ostatniej analizowanej grupie, tj. osób powyżej 50 roku życia, liczba bezrobotnych spadła o 42,55%. Liczba osób pozostająca długotrwale bezrobotna zmniejszyła się w analizowanym okresie o 139 osób, tj. o 59,16%. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 19. Bezrobotni zarejestrowani wg wieku w gminie Zduńska Wola w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018	2019
Do 25 roku życia	osoba	97	55	37	32	26
Do 30 roku życia	osoba	167	108	71	61	61
Powyżej 50 roku życia	osoba	141	127	110	97	81
Długotrwale bezrobotni	osoba	311	245	207	162	127

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

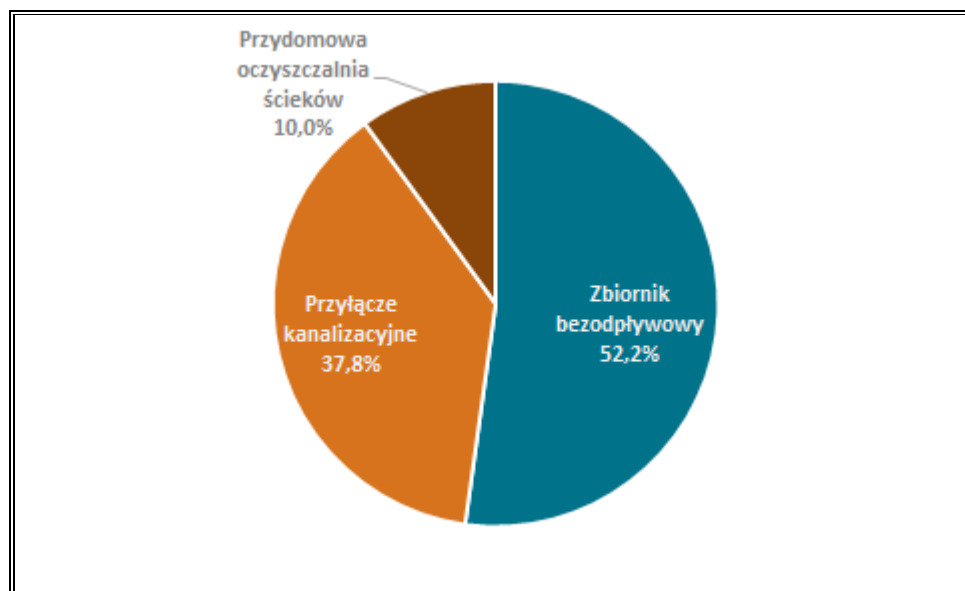
1.4 Diagnoza wyposażenia w infrastrukturę techniczną

1.4.1 Gospodarka wodno-ściekowa

Obecność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie jednostki samorządu terytorialnego istotnie podnosi jakość życia mieszkańców poprzez zapewnienie ciągłości dostaw wody spełniającej wszelkie normy sanitarne oraz odbioru i oczyszczania ścieków. Wyposażenie w podstawową infrastrukturę techniczną zwiększa również atrakcyjność osiedleńczą dla potencjalnych mieszkańców oraz inwestorów.

INFRASTRUKTURA KANALIZACYJNA

W 2019 r. struktura gospodarki ściekowej na obszarze gminy Zduńska Wola opierała się w przeważającej części na indywidualnych zbiornikach bezodpływowych pomimo tego, że jest to jedna z wiodących gmin o charakterze wiejskim w powiecie zduńskowolskim pod względem stopnia skanalizowania swojego obszaru.

Wykres 9. Struktura gospodarki ściekowej na obszarze gminy Zduńska Wola w roku 2019

Źródło: Raport o stanie Gminy Zduńska Wola za rok 2019

Zgodnie z danymi GUS w latach 2015-2019 o 79,76% wzrosła liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.

Tabela 20. Infrastruktura kanalizacyjna gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018	2019
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	49,0	49,0	49,0	49,0	49,0 ⁷
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	741	1 243	1 259	1 305	1 332
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	127,2	123,0	124,9	132,4	134,0
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej ogółem	osoba	5 455	6 405	6 474	6 556	bd.
	%	45,4	53,1	53,3	53,8	bd.
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury kanalizacyjnej	%	34,8	35,2	34,9	35,0	bd.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

⁷ Zgodnie z danymi z Raportu o stanie Gminy Zduńska Wola za 2019 r. na koniec 2018 r. sieć kanalizacyjna obejmowała wsie: Ochraniew, Wymysłów, Opiesin, Maciejów, Janiszewice, Beniaminów, Tymienice, Korczew, Izabelów, Izabelów Mały, Andrzejów, Czechy i Wojsławice. W 2019 r. Gmina zakończyła budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Ogrodzisko i Czechy, co zwiększyło długość kanalizacji sanitarnej do 52,9 km.

Część obszaru gminy Zduńska Wola zgodnie z Uchwałą Nr XLII/777/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 25 listopada 2013 r. należy do aglomeracji Zduńska Wola (PLLO009) o RLM 76 474, która obejmuje miasto Zduńska Wola oraz miejscowości Andrzejów, Beniaminów, Czechy, Izabelów, Izabelów Mały, Janiszewice, Maciejów, Ochraniew, Ogrodzisko, Opiesin, Tymienice i Wymysłów. Ścieki komunalne z obszaru aglomeracji odprowadzane są do miejskiej biologiczno-mechanicznej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Tymienicach.

Ponadto ścieki z terenu gminy Zduńska Wola odprowadzane są również do biologiczno-mechanicznej oczyszczalni ścieków w Wojślawicach. Ścieki gromadzone w szczelnych zbiornikach bezodpływowych wywożone są do punktu zlewnego znajdującego się przy oczyszczalni ścieków w Tymienicach.

INFRASTRUKTURA WODOCIĄGOWA

Obszar gminy Zduńska Wola jest w większości zwodociągowany. Ze względu na rozproszony charakter zabudowy niewielka część budynków, zwłaszcza zlokalizowane w większej odległości od zwartej zabudowy, zasilana jest w wodę z indywidualnych źródeł wody.

Zgodnie z danymi GUS, na terenie gminy Zduńska Wola w roku 2019 długość sieci wodociągowej wynosiła 145,7 km i na przestrzeni analizowanych lat (2015-2019) jej długość wzrosła o 13,2 km, tj. 9,96%.

Tabela 21. Infrastruktura wodociągowa gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	J.m.	2015	2016	2017	2018	2019
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	132,5	133,3	140,1	140,1	145,7
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3 542	3 755	3 806	3 798	3 951
Awarie sieci wodociągowej	szt.	29	24	29	23	21
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	359,8	372,1	363,8	372,9	392,6
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	11 897	11 954	12 037	12 060	bd.
	%	99,0	99,0	99,0	99,0	bd.
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury wodociągowej	%	98,6	99,6	99,6	99,8	bd.
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	29,8	30,9	30,1	30,7	bd.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>
Gminne ujęcia wody znajdują się w Wojślawicach, Zborowskich, Rębieskich, Tymienicach, Krobanówku, Suchoczasach, Czechach i w Gajewnikach.

Jakość wody dostarczanej do sieci wodociągowej na terenie gminy kontrolowana jest przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zduńskiej Woli.

Zgodnie z danymi zawartymi w obszarowej ocenie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągów publicznych na terenie gminy Zduńska Wola za 2019 r. sporządzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zduńskiej Woli, na terenie gminy stwierdzono przydatność wody do spożycia przez ludzi i brak istotnych zagrożeń dla zdrowia konsumentów korzystających z wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia na jej terenie.

Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej jest niezwykle istotny dla zapewnienia mieszkańcom dostępu do podstawowych usług, stąd w planach Gminy jest wspieranie mieszkańców w ramach przyłączeń do sieci kanalizacyjnej. Ponadto Gmina dofinansowuje budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.

1.4.2 Gospodarka odpadami

System gospodarki odpadami jest jednym z ważniejszych zagadnień ochrony środowiska, co w zakresie zrównoważonego rozwoju jednostki samorządu terytorialnego jest niezwykle istotne. Niewłaściwe postępowanie z odpadami negatywnie wpływa na otaczającą przyrodę oraz zdrowie ludzi. Z tego powodu istotne jest prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami oraz minimalizacja ilości powstających odpadów.

Na obszarze gminy obowiązuje *Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Zduńska Wola* przyjęty Uchwałą nr VII/66/2019 Rady Gminy Zduńska Wola z dnia 24 kwietnia 2019 r. zmieniony przez Uchwałę nr XIV/112/2019 Rady Gminy Zduńska Wola z dnia 8 listopada 2019 r. Regulamin określa szczegółowe zasady w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie analizowanej jednostki, głównie poprzez ustalenie m.in.:

- 1) wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości i terenach użytku publicznego,
- 2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, w tym warunki rozmieszczenia tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- 3) częstotliwości i sposób pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego,
- 4) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami,
- 5) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku,
- 6) wymagań odnośnie utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej,

7) obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji oraz terminy jej przeprowadzania.

Na dzień 31.12.2019 r. gminnym systemem objętych było 10 242 mieszkańców z 3 376 gospodarstw domowych oraz 2 domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywane jedynie przez część roku.

W ramach systemu w 2019 r. z nieruchomości zamieszkałych odebrano łącznie 2 930,935 Mg odpadów.

Tabela 22. Ilość zebranych odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych w gminie Zduńska Wola w 2019 r.

Lp.	Rodzaj zebranych odpadów komunalnych	Razem [Mg]
1.	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1 617,22
2.	Papier i tektura	22,44
3.	Opakowania z tworzyw sztucznych	124,34
4.	Opakowania ze szkła	216,58
5.	Opakowania z metali	0,00
6.	Odpady ulegające biodegradacji	172,86
7.	Odpady remontowo-budowlane	459,52
8.	Zużyte opony	42,54
9.	Odzież, Tekstylija	17,24
10.	Przeterminowane leki	0,01
11.	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	180,28
12.	Odpady wielkogabarytowe	74,68
13.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	3,22
Razem		2 930,935

Źródło: Raport o stanie Gminy Zduńska Wola za rok 2019

Za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu gminy Zduńska Wola odpowiedzialna jest firma Remondis sp. z o.o. Oddział Zduńska Wola.

Mieszkańcy gminy mają możliwość również nieodpłatnego przekazania odpadów zebranych selektywnie do PSZOK – Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Do sierpnia 2019 r. PSZOK zlokalizowany był na ul. Zielonogórskiej 14/16 w Zduńskiej Woli, a następnie na terenie Zakładu Gospodarki Komunalnej w Szadku, W ramach PSZOK przyjmowane są następujące rodzaje odpadów:

- odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlano-remontowe, rozbiórkowe,
- przeterminowane leki,
- zużyte baterie i akumulatory,

- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte opony,
- odpady zawierające substancje niebezpieczne.

W PSZOK w 2019 r. przyjęto łącznie 340,93 Mg odpadów.

Tabela 23. Ilość zebranych odpadów komunalnych w ramach PSZOK w 2019 r.

Lp.	Rodzaj zebranych odpadów komunalnych	Razem [Mg]
1.	Zużyte opony	7,44
2.	Odpady remontowo-budowlane	226,89
3.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	5,7
4.	Odpady wielkogabarytowe	68,48
5.	Odpady ulegające biodegradacji	32,42
Razem		340,93

Źródło: Raport o stanie Gminy Zduńska Wola za rok 2019

W 2020 r. wybudowano nowy PSZOK w miejscowości Tymienice. Budowa nowego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych dla Gminy Zduńska Wola była współfinansowana ze środków zewnętrznych, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020.

Na terenie gminy prowadzona jest również zbiórka odpadów budowlanych zawierających wyroby azbestowe, a w 2019 r. w ramach zbiórki zebrano 113,835 Mg odpadów z 74 posesji.

Gmina realizuje Wieloletni Program Usuwania Azbestu dla Gminy Zduńska Wola. Głównymi założeniami dokumentu jest aktywizacja działań związanych z oczyszczeniem terenu gminy Zduńska Wola z azbestu, tj. wyrobów budowlanych zawierających azbest, jak również pozostałych wyrobów zawierających azbest i odpadów azbestowych.

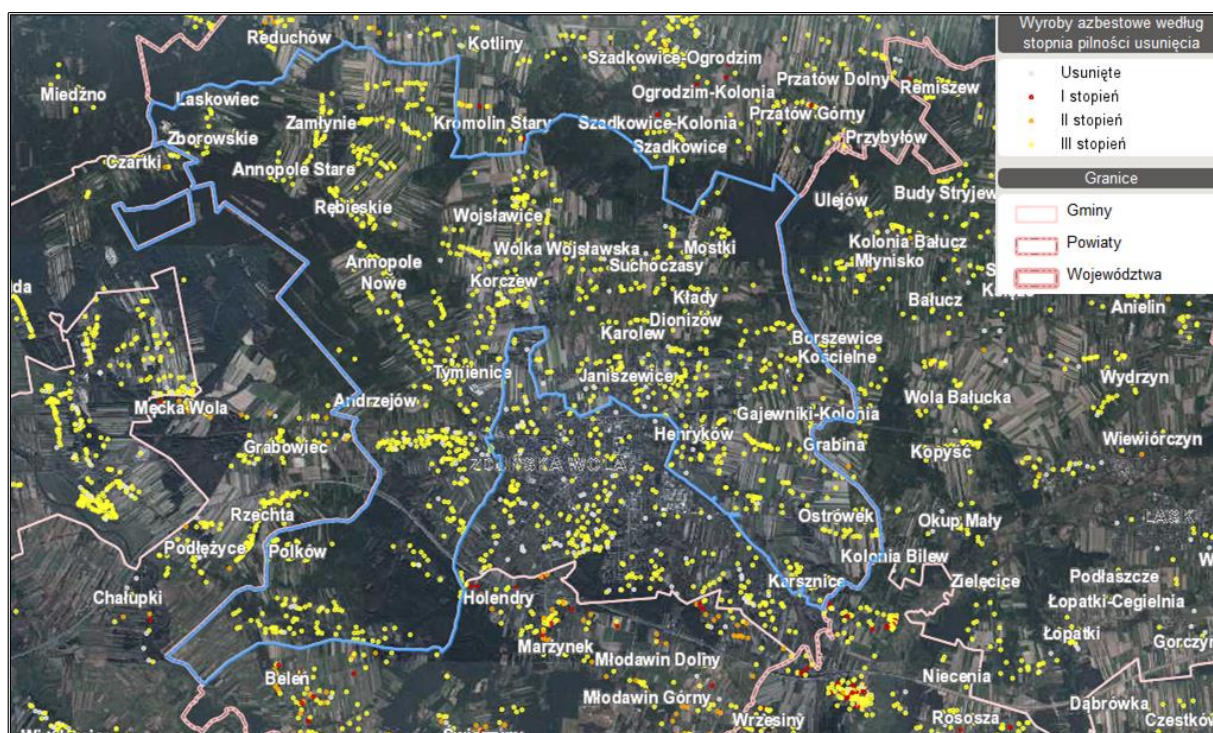
Szczegółowe dane nt. ilości zinwentaryzowanych wyrobów, w tym pozostałych do unieszkodliwienia, zgodnie z danymi znajdującymi się w Bazie Azbestowej, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 24. Masa wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Zduńska Wola w [kg] – dane z bazy azbestowej

Wyszczególnienie	Razem	Osoby fizyczne	Osoby prawne
Zinwentaryzowane	4 471 165	4 430 410	40 755
Unieszkodliwione	221 044	221 044	0
Pozostałe do unieszkodliwienia	4 250 121	4 209 366	40 755

Źródło: Baza Azbestowa, <https://bazaazbestowa.gov.pl>, dane wg stanu na dzień 24.08.2020 r.

Rysunek 5. Lokalizacja wyrobów azbestowych na terenie gminy Zduńska Wola wraz z pilnością ich usunięcia

Źródło: Baza Azbestowa, <https://bazaazbestowa.gov.pl>, dane wg stanu na dzień 24.08.2020 r.

Zauważalnym w ostatnim czasie na terenie gminy Zduńska Wola problemem są tzw. dzikie wysypiska śmieci, które coraz częściej pojawiają się w pobliskich lasach.

Gmina przeciwdziała takim zjawiskom, głównie poprzez kampanie edukacyjne, w tym w ramach realizowanego od kilkunastu lat festynu ekologicznego. Warty uwagi jest jednak zaplanowanie działań zmierzających do karania osób, które nielegalnie zanieczyszczają przestrzeń publiczną. W tym celu niezbędny jest system monitorowania miejsc, w których mają miejsce powyższe zjawiska.

1.4.3 Infrastruktura elektroenergetyczna i gazowa

O stopniu atrakcyjności osiedleńczej i inwestycyjnej gminy świadczy również sposób zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepłą i gaz. Poniżej dokonano ogólnej charakterystyki istniejącej infrastruktury elektroenergetycznej i gazowej na terenie gminy.

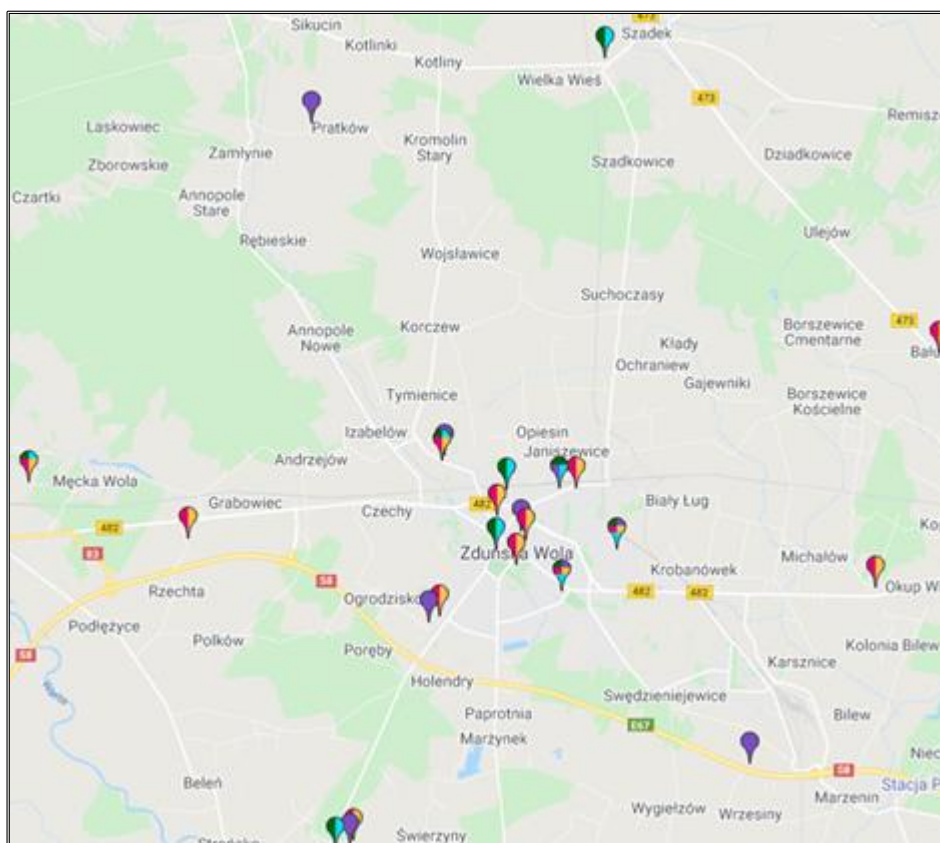
ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNA

Gmina Zduńska Wola zaopatrywana jest w energię elektryczną liniami wysokiego i średniego napięcia (110 kV i 15 kV). Potrzeby mieszkańców w zakresie zasilania w energię elektryczną są zaspokojone, a stan zaopatrzenia gminy Zduńska Wola w energię elektryczną jest zadowalający. Na bieżąco operator sieci prowadzi prace modernizacyjne w zakresie utrzymania sieci, a także z zakresu przyłączania nowych odbiorców.

INFRASTRUKTURA TELEKOMUNIKACYJNA

Na obszarze gminy Zduńska Wola zlokalizowane są pojedyncze stacje bazowe telefonii komórkowej. Są to nadajniki o standardach GSM i UMTS, w których transmisja mowy i danych może odbywać się w różnych pasmach częstotliwości. Poniższy rysunek przedstawia zlokalizowane na terenie gminy i w jej okolicy stacje telefonii komórkowej: Plus (kolor zielony), T-Mobile (kolor różowy), Orange (kolor pomarańczowy), Play (kolor fioletowy) i Aero2 (kolor błękitny).

Rysunek 6. Operatorzy sieci GSM na terenie gminy Zduńska Wola

Źródło: Mapa nadajników GSM, UMTS, CDMA w Polsce, <http://beta.btsearch.pl/>

ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ CIEPLNĄ

Gmina Zduńska Wola nie posiada scentralizowanego systemu ciepłowniczego. Ciepło dostarczane jest za pomocą indywidualnych kotłowni i systemów grzewczych, które zaspokajają potrzeby budynków mieszkalnych oraz obiektów publicznych.

W celu zmniejszenia tzw. niskiej emisji i poprawy jakości powietrza istotne jest podejmowanie działań z zakresu wymiany kotłów na ekologiczne. W 2018 r. Gmina przystąpiła do realizacji programu obejmującego wymianą istniejących źródeł ciepła i planuje kontynuację tego typu przedsięwzięć.

ZAOPATRZENIE W GAZ SIECIOWY

Gaz ziemny ma bardzo szerokie zastosowanie – można wykorzystywać go w procesach technologicznych, do ogrzewania, chłodzenia i oświetlania, a także w gospodarstwach domowych do gotowania.

Na terenie gminy Zduńska Wola zlokalizowana jest sieć gazowa. Obszar jednostki zaopatrywany jest w gaz ziemny z gazociągu wysokiego ciśnienia DN 300 relacji Pabianice – Sieradz. Zasila on w gaz stację redukcyjno-pomiarową I^o, zlokalizowaną w miejscowości Opiesin, skąd wyprowadzona jest sieć gazowa średniego i niskiego ciśnienia zaopatrująca odbiorców. Obecnie sieć gazowa dostępna jest dla budynków indywidualnych na terenie obrębów Opiesin i Janiszewice. Według stanu na koniec 2019 r. do sieci podłączonych było 57 budynków, w tym 49 mieszkalnych. Odsetek mieszkańców korzystających z sieci gazowej jest zatem niewielki.

Z analizy danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że w ostatnich latach wzrosła liczba osób korzystających z sieci gazowej, w tym odbiorców ogrzewających mieszkania gazem.

Proces spalania gazu, w porównaniu z innymi pierwotnymi nośnikami energii, charakteryzuje się wysoką jakością i sprawnością przy małej emisji zanieczyszczeń. Dostępność tego sposobu ogrzewania jest jednak uzależniona od rozwoju sieci gazowej, a to z kolei jest możliwe po spełnieniu technicznych i ekonomicznych warunków przyłączenia, co na terenach wiejskich, gdzie dominuje rozproszona zabudowa, może być trudne do osiągnięcia.

Na obszarach, gdzie występuje zwarta zabudowa mieszkalna warto prowadzić analizy w tym zakresie, aby w przyszłości poprawić nie tylko jakość powietrza na terenie gminy, ale również polepszyć warunki bytowe mieszkańców. W gestii gminy jest bowiem zapewnienie mieszkańcom jak najlepszych warunków życia, z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju.

Tabela 25. Infrastruktura gazowa na terenie gminy Zduńska Wola w latach 2015-2018⁸

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018
Długość czynnej sieci przesyłowej w m	m	11 420	11 420	11 420	11 420
Długość czynnej sieci rozdzielczej w m	m	4 675	4 895	4 895	4 895
Czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	szt.	21	41	45	53
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	15	35	37	45
Odbiorcy gazu	gosp.	14	18	21	25
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	7	11	11	14
Zużycie gazu w tys. m ³	tys. m ³	16,9	27,9	-	-
Zużycie gazu w MWh	MWh	187,1	310,9	393,1	437,4
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³	tys. m ³	8,4	14,0	-	-
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w MWh	MWh	92,4	155,8	226,0	222,0
Ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	45	57	66	78
	%	0,4	0,5	0,5	0,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

1.5 Diagnoza wyposażenia w infrastrukturę społeczną

1.5.1 Infrastruktura edukacyjna

Na terenie gminy Zduńska Wola funkcjonują następujące przedszkola publiczne, szkoły podstawowe oraz oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych:

- przedszkola publiczne:
 - Gminne Przedszkole w Czechach,
 - Gminne Przedszkole w Ochraniewie,
 - Gminne Przedszkole w Tymienicach.
- oddziały przedszkolne działające przy szkołach podstawowych:
 - Oddział przedszkolny (3-4 latki), Szkoła Podstawowa w Janiszewicach,
 - Oddział przedszkolny (3-4 latki), Szkoła Podstawowa w Krobanowie,
 - Oddział przedszkolny (3-4 latki), Szkoła Podstawowa w Wojśławicach,
 - Oddział przedszkolny (3-6 latki), Szkoła Podstawowa w Annopolu Starym,
 - Oddział przedszkolny (5-6 latki), Szkoła Podstawowa w Izabelowie,
 - Oddział przedszkolny (5-6 latki), Szkoła Podstawowa w Janiszewicach,
 - Oddział przedszkolny (5-6 latki), Szkoła Podstawowa w Krobanowie,
 - Oddział przedszkolny (5-6 latki), Szkoła Podstawowa w Wojśławicach.
- szkoły podstawowe:
 - Szkoła Podstawowa w Annopolu Starym,

⁸ Brak dostępnych danych GUS dla gminy Zduńska Wola za rok 2019.

- Szkoła Podstawowa w Czechach,
- Szkoła Podstawowa w Izabelowie,
- Szkoła Podstawowa w Janiszewicach,
- Szkoła Podstawowa w Krobanowie,
- Szkoła Podstawowa w Wojśławicach.

Ponadto na terenie gminy funkcjonuje szkoła zawodowa, technikum, liceum ogólnokształcące i szkoła policealna, których organem prowadzącym są władze powiatu zduńskowolskiego.

W roku 2019 do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych uczęszczało 423 dzieci, natomiast do szkół podstawowych – 1 099 uczniów.

Szkoły organizują, zgodnie z potrzebami i zainteresowaniami uczniów oraz w ramach posiadanych środków finansowych, zajęcia dodatkowe dla uczniów:

1. koła przedmiotowe,
2. koła zainteresowań,
3. zajęcia sportowe i rekreacyjne,
4. zajęcia logopedyczne,
5. inne zajęcia wspierające proces dydaktyczno – wychowawczy.

W zakresie nauki języków obcych, uczniowie uczęszczają na zajęcia z języka angielskiego, niemieckiego oraz rosyjskiego.

1.5.2 Infrastruktura sportowo-rekreacyjna

Na terenie gminy Zduńska Wola w miejscowości Rębieskie znajduje się kompleks sportowo-rekreacyjny składający się z boiska piłkarskiego (boisko główne), boiska treningowego oraz murowanego w pełni wyposażonego budynku szatniowego dla zawodników. Dodatkowo boiska sportowe zlokalizowane są również przy części placówek oświatowych.

Bardzo popularną wśród mieszkańców dziedziną sportu jest piłka nożna, czego dowodem są liczne rozgrywki i turnieje oraz duże zainteresowanie obiektami sportowymi – dostrzec można zarówno dzieci i młodzież, jak i osoby dorosłe korzystające z infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie gminy.

W gminie działają następujące kluby sportowe: Ludowy Zespół Sportowy Rębieskie, Towarzystwo Sportowe Janiszewice, Stowarzyszenie Pasjonatów Sportu z Henrykowa, Klub Nordic Walking Luca Team z Wymysłowa oraz Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Razem Łatwiej”.

W ramach corocznej realizacji Programu współpracy gminy Zduńska Wola z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, wspierane

są lokalne inicjatywy sportowe i nie tylko. Realizowane są również liczne wydarzenia kulturalne, m.in. dożynki gminne, festyn recyklingowy, a także uroczystości jubileuszowe, zawierające w swoich programach części artystyczne czy warsztaty edukacyjne.

1.5.3 Infrastruktura ochrony zdrowia i opieki społecznej

Ze względu na bliską odległość do sąsiedniego miasta Zduńska Wola, podstawowe potrzeby mieszkańców gminy w zakresie opieki zdrowotnej zaspokajają ośrodki zdrowia, lekarze oraz apteki zlokalizowane w mieście. Ponadto mieszkańcy gminy mogą korzystać z Ośrodka Zdrowia w Annopolu Starym obsługiwanego przez SPZPOZ w Zduńskiej Woli. W miarę możliwości finansowych, Gmina zapewnia również dostęp do bezpłatnych (np. mammograficznych).

Jednostką organizacyjną realizującą zadania gminy w zakresie pomocy społecznej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Najczęstszym powodem korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej przez mieszkańców gminy Zduńska Wola jest bezrobocie, aczkolwiek w ostatnich latach obserwuje się spadek liczby rodzin, którym przyznawane jest świadczenie z tego tytułu.

1.6 Diagnoza aktywności społecznej

1.6.1 Jakość kapitału społecznego

Kapitał społeczny można określić jako zestaw nieformalnych wartości i norm etycznych wspólnych dla członków określonej grupy i umożliwiających im skuteczne współdziałanie. Pod względem ekonomicznym jakość kapitału społecznego oddziałuje na procesy wzrostu i rozwoju, dlatego świadoma kreacja kapitału społecznego jest właściwą strategią rozwojową, a sprawne zarządzanie gminą, charakteryzujące się wysoką jakością rządzenia, może stać się głównym czynnikiem kreacji tego kapitału.

O ile jakość rządzenia jest bezpośrednio powiązana z obowiązującymi przepisami prawa, tak jakość kapitału społecznego wynika z uwarunkowań lokalnych i powinna opierać się na budowaniu zaufania do instytucji publicznych, które funkcjonują na rzecz miejscowej społeczności.

Na kapitał społeczny składają się m.in. wiedza, normy etyczne i kulturowe, empatia, ale również zaangażowanie społeczne. O ile poziom wiedzy jest trudny do zmierzenia, o tyle normy etyczne i kulturowe oraz poziom zaangażowania mieszkańców da się zaobserwować.

Gmina Zduńska Wola, ze względu na swoje położenie, zaliczana jest do regionu sieradzkiego, który posiada własną kulturę ludową z tradycyjnym strojem sieradzkim, sztuką i folklorem. Gmina charakteryzuje się także aktywną działalnością kobiet w ramach kół gospodyń wiejskich, poprzez które krzewione są miejscowe tradycje i obyczaje oraz mężczyźni w ramach

Ochotniczych Straży Pożarnych. Z przeprowadzonych konsultacji społecznych w ramach prac nad niniejszą Strategią Rozwoju Gminy wynika, że życie kulturalne lokalnej społeczności w dużej mierze realizowane jest jednak w sąsiednim mieście Zduńska Wola.

Na terenie gminy znajduje się, zdaniem mieszkańców, wystarczająca infrastruktura sportowo-rekreacyjna, która może w przyszłości posłużyć pod rozwój inicjatyw społecznych. Te bowiem są organizowane, jednak ze względu na zmieniające się zainteresowania, głównie najmłodszych mieszkańców gminy, często funkcjonująca baza sportowo-rekreacyjna nie jest właściwie wykorzystywana. Co roku organizowane są dożynki i festyny, które cieszą się zainteresowaniem wśród mieszkańców, jednak wartym uwagi powinny być nowe zajęcia dla dzieci i młodzieży, aby nabywały nowe umiejętności i odkrywały swoje pasje, nie tylko spędzając czas przed komputerem czy z telefonem w ręce.

Na terenie gminy występuje baza lokalowa niezbędna pod rozwój inicjatyw społecznych, głównie budynki strażnic OSP, w których mogłyby powstać punkty świetlicowe z ciekawą ofertą zajęć dla mieszkańców. Niezbędna byłaby jednak modernizacja części z nich, aby zapewnić bezpieczeństwo i funkcjonalność tych obiektów. Na terenie gminy zlokalizowanych jest także ponad 20 placów zabaw i miejsc rekreacyjnych. Mieszkańcy często i chętnie korzystają z boisk sportowych, głównie do piłki nożnej. Potrzebne są jednak działania edukacyjne, które pozwolą zapoznać się z funkcjami danej infrastruktury i elementów wyposażenia, dzięki którym użytkownicy zdobędą wiedzę, jak prawidłowo z nich korzystać.

1.6.2 Działalność organizacji pozarządowych

Organizacje pozarządowe podejmujące działania na rzecz społeczności lokalnej są ważnym ogniwem wspólnoty samorządowej, jaką stanowi gmina. Działania podejmowane przez organizacje pozarządowe sprawiają, że rośnie ich rola w kreowaniu pozytywnych zmian w środowisku lokalnym, co ma również wpływ na rozwój i promocję jednostki samorządu terytorialnego. Organizacje pobudzają aktywność obywatelską, uczą dialogu społecznego, są łącznikiem pomiędzy obywatelami, a władzą.

Przyjmując co roku program współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi Gmina Zduńska Wola wyraża wolę budowania dialogu obywatelskiego oraz stwarzania warunków do realizacji inicjatyw służących mieszkańcom.

Najprężniej działającymi organizacjami na terenie gminy Zduńska Wola, zrzeszającymi lokalną społeczność, są koła gospodyń wiejskich, których historia ma ponad 130 lat. Członkiniami kół są kobiety w różnym wieku, co umożliwia dzielenie się doświadczeniami i umiejętnościami między pokoleniami. Celem działania kół gospodyń wiejskich jest podtrzymywanie i kultywowanie tradycji.

Koła gospodyń wiejskich działają:

- jako stowarzyszenia zwykle koła gospodyń wiejskich, do których należą: Korczew, Ogrodzisko, Suchoczasy;
- na bazie kółek rolniczych, do których należą: Kłady-Dionizów, Poręby, Pratków, Zamłynie;
- na podstawie ustawy o kołach gospodyń wiejskich, do których należą: Annopole Nowe, Annopole Stare, Czechy, Izabelów, Krobanów, Michałów, Opiesin, Rębieskie, Tymienice, Wojślawice, Wólka Wojślawska, Zborowskie.

Na terenie gminy działa Zarząd Oddziału Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP oraz 14 jednostek ochotniczych straży pożarnych:

- 1) OSP Janiszewice,
- 2) OSP Korczew,
- 3) OSP Zborowskie,
- 4) OSP Annopole Nowe,
- 5) OSP Czechy,
- 6) OSP Gajewniki,
- 7) OSP Izabelów,
- 8) OSP Michałów,
- 9) OSP Piaski,
- 10) OSP Polków,
- 11) OSP Pratków,
- 12) OSP Wojślawice,
- 13) OSP Zamłynie,
- 14) OSP Rębieskie.

Do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG) należą 3 jednostki: OSP Janiszewice, OSP Korczew i OSP Zborowskie. W celu szybkiego powiadomienia o konieczności podejmowania działań ratowniczych jednostki włączone do KSRG wyposażone są w system selektywnego uruchamiania syren załączanych ze stanowiska kierowania Komendy Powiatowej PSP w Zduńskiej Woli, co umożliwia bardzo szybkie powiadomienie strażaków o zagrożeniu i w znacznym stopniu przyspiesza wyjazd do akcji.

Na terenie gminy mają swoją siedzibę i działają również wspomniane we wcześniejszej części Strategii kluby sportowe.

Wśród organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy należą m.in.:

- Stowarzyszenie Edukacji i Rozwoju Rolnictwa Ekologicznego,
- Towarzystwo Przyjaciół Szkół Rolniczych w Wojślawicach,

- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Podkowa”,
- Stowarzyszenie „AGRO-AVES” w Gajownikach,
- Stowarzyszenie Abstynentów Klub Abstynenta im. Jana Pawła II,
- Stowarzyszenie Sołtysów,
- Stowarzyszenie na rzecz Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Razem Łatwiej”.

Podmioty z sektora publicznego, społecznego, jak i gospodarczego, ale również mieszkańcy gminy są członkami Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Podkowa”, która postawiła z inicjatywy Gminy Zduńska Wola. Stowarzyszenie działa na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, uwzględnia ochronę oraz promocję środowiska naturalnego, krajobrazu i zasobów historyczno-kulturowych, rozwój turystyki oraz popularyzację i rozwój produkcji wyrobów regionalnych. Ze środków przyznanych na realizację Lokalnej Strategii Rozwoju, zarówno Gmina Zduńska Wola, jak i lokalni przedsiębiorcy czy małe stowarzyszenia pozyskują środki finansowe na realizację projektów skierowanych do lokalnej społeczności lub rozpoczęcie i rozwijanie działalności. Ponadto mieszkańcy uczestniczą w wyjazdach i imprezach organizowanych przez LGD „Podkowa”.

1.6.3 Ekonomia społeczna

Ekonomia społeczna to sfera aktywności obywatelskiej, która poprzez działalność ekonomiczną i działalność pożytku publicznego służy: integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych marginalizacją społeczną, tworzeniu miejsc pracy, świadczeniu usług społecznych użyteczności publicznej (na rzecz interesu ogólnego) oraz rozwojowi lokalnemu.

Do takich osób zalicza się m.in. osoby niepełnosprawne, długotrwale bezrobotne, uzależnione, itp., które mogą mieć problem w znalezieniu pracy, dlatego ekonomia społeczna daje im szansę na zmiany w życiu zawodowym.

Podmiotami ekonomii społecznej są m.in. centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej, spółdzielnie socjalne, firmy społeczne, zakłady aktywizacji zawodowej, warsztaty terapii zajęciowej. Instytucje te umożliwiają osobom wykluczonym społecznie zdobycie doświadczenia zawodowego, stwarzając warunki powrotu na rynek pracy oraz przestrzeń do rozwoju osobistego.

Bezpośrednio na terenie gminy Zduńska Wola nie działają podmioty ekonomii społecznej, ale mieszkańcy gminy mogą korzystać ze wsparcia podmiotów, które swoją siedzibę mają w mieście Zduńska Wola. Wśród nich należy wymienić m.in. warsztat terapii zajęciowej czy stowarzyszenia, które wspierają osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, w szczególności osoby niepełnosprawne. Organizacje te prowadzą działania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej, których celem jest integracja społeczna, kształtowanie różnych form współpracy, przygotowanie do aktywnego i samodzielnego funkcjonowania

w środowisku społecznym, w tym nabywanie umiejętności sprzyjających podjęciu zatrudnienia.

1.7. Analiza zdolności inwestycyjnej

Analiza zdolności do realizacji wydatków inwestycyjnych ma na celu określenie i ocenę możliwości Gminy Zduńska Wola w zakresie pokrycia wydatków inwestycyjnych. Pozwala także ocenić ogólną sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego.

Odzwierciedleniem sytuacji ekonomicznej każdej jednostki samorządu terytorialnego jest jej budżet – roczny plan dochodów, wydatków oraz przychodów i rozchodów. Informacje o sytuacji finansowej pozwalają na racjonalne gospodarowanie publicznymi zasobami pieniężnymi w celu właściwego wypełniania zadań wobec mieszkańców. Podstawowym aktem prawnym regulującym proces budżetowania w jednostkach samorządu terytorialnego jest ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.). W celu zbadania zdolności inwestycyjnej Gminy Zduńska Wola posłużono się danymi finansowymi budżetu Gminy w latach 2015-2019.

DOCHODY BUDŻETU GMINY

Dochody budżetu Gminy Zduńska Wola na przestrzeni analizowanych lat wzrosły o 74,10%. W okresie tym, udział dochodów bieżących stanowił ponad 90% dochodów ogółem (z wyjątkiem roku 2019). Dochody bieżące są źródłem finansowania zadań własnych i to na ich wysokość Gmina ma możliwość oddziaływania. Im większy ich udział w budżecie, tym łatwiejszy i bardziej przewidywalny jest proces prognozowania budżetu. Wzrostowi dochodów bieżących sprzyja wzrost lokalnej bazy ekonomicznej, co w dłuższym okresie czasu zwiększa bazę podatkową.

W tabeli poniżej przedstawiono dane nt. struktury dochodów w budżecie Gminy w latach 2015-2019.

Tabela 26. Struktura dochodów majątkowych i bieżących Gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018	2019
dochody ogółem	zł	35 329 585,30	40 790 827,48	44 785 250,71	51 791 183,42	61 509 049,29
dochody majątkowe ogółem	zł	637 637,64	436 961,04	662 314,12	3 633 573,50	6 471 856,23
udział w dochodach ogółem	%	1,80%	1,07%	1,48%	7,02%	10,52%
dochody bieżące ogółem	zł	34 691 947,66	40 353 866,44	44 122 936,59	48 157 609,92	55 037 193,06
udział w dochodach ogółem	%	98,20%	98,93%	98,52%	92,98%	89,48%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu Gminy, GUS

WYDATKI BUDŻETU GMINY

Wydatki budżetu Gminy w 2019 r. wzrosły o 84,47%, w porównaniu z 2015 r. Na przestrzeni analizowanych lat odnotowano wyraźny wzrost udziału wydatków majątkowych w kwocie wydatków ogółem. Wydatki majątkowe pełnią rolę wydatków rozwojowych, przekładając się bezpośrednio na wzrost potencjału mieszkaniowego, turystycznego i inwestycyjnego Gminy, a przede wszystkim na poprawę jakości życia mieszkańców.

W tabeli poniżej przedstawiono dane nt. struktury wydatków w budżecie Gminy w latach 2015-2019.

Tabela 27. Struktura wydatków majątkowych i bieżących Gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018	2019
wydatki ogółem	zł	32 124 166,40	41 714 213,97	44 938 506,78	55 951 918,73	59 258 357,52
wydatki majątkowe ogółem	zł	3 018 146,86	5 230 595,14	5 123 296,56	14 201 408,77	11 624 985,22
udział w wydatkach ogółem	%	9,40%	12,54%	11,40%	25,38%	19,62%
wydatki bieżące ogółem	zł	29 106 019,54	36 483 618,83	39 815 210,22	41 750 509,96	47 633 372,30
udział w wydatkach ogółem	%	90,60%	87,46%	88,60%	74,62%	80,38%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu Gminy, GUS

NADWYŻKA OPERACYJNA

Nadwyżka operacyjna to różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, co oznacza, że Gmina posiada możliwości finansowe na prowadzenie nowych inwestycji lub spłatę zadłużenia.

Tabela 28. Nadwyżka operacyjna Gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018	2019
dochody bieżące	zł	34 691 947,66	40 353 866,44	44 122 936,59	48 157 609,92	55 037 193,06
wydatki bieżące	zł	29 106 019,54	36 483 618,83	39 815 210,22	41 750 509,96	47 633 372,30
nadwyżka operacyjna	zł	5 585 928,12	3 870 247,61	4 307 726,37	6 407 099,96	7 403 820,76

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu Gminy, GUS

Na podstawie informacji z wykonania budżetu Gminy, należy zauważyć, że Gmina Zduńska Wola spełnia wymogi wynikające z przepisu art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych dotyczące spełnienia dopuszczalnego wskaźnika zadłużenia, jak również wykonane dochody bieżące Gminy były we wszystkich ww. latach wyższe od wykonanych wydatków bieżących.

WYNIK BUDŻETU GMINY

W tabeli poniżej przedstawiono wysokość wydatków budżetowych na tle dochodów Gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019, obrazując tym samym wysokość nadwyżki budżetowej, jaką udało się wypracować w ubiegłych latach, z wyjątkiem lat 2017-2018, kiedy realizacja budżetu zakończyła się deficytem.

Tabela 29. Wynik budżetu Gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018	2019
dochody budżetowe ogółem	zł	35 329 585,30	40 790 827,48	44 785 250,71	51 791 183,42	61 509 049,29
wydatki budżetowe ogółem	zł	32 124 166,40	41 714 213,97	44 938 506,78	55 951 918,73	59 258 357,52
wynik budżetowy	zł	3 205 418,90	-923 386,49	-153 256,07	-4 160 735,31	2 250 691,77

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu Gminy, GUS

W budżecie Gminy Zduńska Wola wyodrębniane są środki stanowiące fundusz sołecki. Fundusz sołecki jest formą budżetu partycypacyjnego i stanowi system wsparcia inicjatyw lokalnych, umożliwiającą realizację ważnych społecznie przedsięwzięć na terenie sołectw. Są to środki finansowe wyodrębnione w budżecie gminy, które są zagwarantowane dla sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków ich życia.

Polityka inwestycyjna Gminy polega na świadomym i celowym wyborze przedsięwzięć inwestycyjnych według ustalonych kryteriów oraz na odpowiednim doborze źródeł ich finansowania, co znajduje odzwierciedlenie w planowaniu strategicznym. Rozwój społeczno-gospodarczy możliwy jest nie tylko dzięki dochodom własnym Gminy, ale również dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym, dlatego też, środki te stanowią niewątpliwe wsparcie dla budżetu samorządu lokalnego.

Fundusze zewnętrzne można pozyskać z dwóch źródeł, a mianowicie: ze źródeł krajowych oraz ze źródeł unijnych. Gmina Zduńska Wola aplikuje o środki zewnętrzne, pozyskując je na rozwój infrastruktury technicznej i społecznej, a także inwestycje w sferze rozwoju społeczności lokalnej. Należy zaznaczyć, że każda inwestycja pociąga za sobą konkretne wydatki z budżetu Gminy, które znajdują odzwierciedlenie we wzroście wydatków majątkowych.

Ze względu na ograniczone możliwości finansowe Gminy, nie każda inwestycja jest finansowana ze środków własnych. Część inwestycji współfinansowanych jest z funduszy zewnętrznych, jednakże i tego typu projekty, pomimo znacznego dofinansowania w formie bezzwrotnych dotacji, wymagają poniesienia przez Gminę określonego wkładu własnego. Wysoki udział wydatków majątkowych związanych z inwestycjami w ogólnej strukturze wydatków Gminy wynika z tego, że Gmina wykorzystuje szanse w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych, które wspierają realizację inwestycji najważniejszych z punktu widzenia jej rozwoju.

Źródłem największych wydatków Gminy jest jednak realizacja zadań własnych z zakresu oświaty i prognozuje się, że w przyszłych latach to właśnie ta działalność gmin będzie generowała również najwyższe wydatki. Wzrost wydatków na oświatę nie wpływa korzystnie na planowanie inwestycji, bowiem środki, które jednostka samorządu terytorialnego mogłaby przeznaczyć na działania inwestycyjne i rozwój infrastruktury technicznej, będą musiały zostać zapewnione w budżecie gminy na realizację zadań z zakresu oświaty.

1.8 Podsumowanie analizy i diagnozy

1.8.1 Analiza SWOT

Analiza SWOT jest jedną z najczęściej stosowanych i najprostszych technik analitycznych. Skrót SWOT pochodzi od czterech angielskich słów: **Strengths** (mocne strony), **Weaknesses** (słabe strony), **Opportunities** (szanse), **Threats** (zagrożenia).

Powyższe pojęcia należy rozumieć następująco:

- **MOCNE STRONY** – zalety wynikające z uwarunkowań wewnętrznych Gminy, które w pozytywny sposób wyróżniają je spośród innych. Mocne strony mogą być zarówno obiektywnie dane przez naturę, jak i być zasługą lokalnej społeczności.
- **SŁABE STRONY** – stanowią konsekwencję ograniczeń zasobów i niedostatecznego ukształtowania uwarunkowań wewnętrznych.
- **SZANSE** – zewnętrzne zjawiska i tendencje, które mają miejsce w otoczeniu, a odpowiednio wykorzystane będą impulsem rozwoju oraz osłabiają występujące niekorzystne zjawiska.
- **ZAGROŻENIA** – wszystkie zewnętrzne zjawiska uznawane jako bariery dla rozwoju Gminy, utrudnienia, dodatkowe koszty działania.

Celem analizy SWOT jest:

- unikanie zagrożeń,
- wykorzystywanie szans,
- wzmocnianie słabych stron,
- opieranie się na mocnych stronach.

Gmina Zduńska Wola podejmuje odpowiednie działania wykorzystujące jej potencjał, w celu dostosowania do zmieniających się warunków gospodarczych oraz wymagań potencjalnego mieszkańca i inwestora, zwiększając w ten sposób swoją konkurencyjność. Przeprowadzona diagnoza strategiczna pozwoliła zauważyć, że występuje wiele czynników sprzyjających rozwojowi Gminy (tzw. **szanse i mocne strony**).

Poniżej przedstawiono tabele w poszczególnych sferach działalności Gminy, w których określono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia wywierające wpływ na jej dalszy rozwój.

Tabela 30. Analiza SWOT – przestrzeń i środowisko

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Dogodne położenie geograficzne i komunikacyjne oraz dostęp do infrastruktury kolejowej • Występujące walory przyrodnicze i kulturowe • Nowy PSZOK na terenie gminy • Organizowany od kilkunastu lat festyn ekologiczny 	<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie tzw. dzikich wysypisk śmieci
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększony ruch turystyczny • Promocja walorów przyrodniczych i kulturowych Gminy • Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowę i modernizację infrastruktury turystycznej • Wzrost znaczenia odnawialnych źródeł energii 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczona ilość środków na rozwój infrastruktury technicznej • Brak możliwości podjęcia działań przez Gminę w zakresie dróg powiatowych czy wojewódzkich

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 31. Analiza SWOT – społeczeństwo

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost liczby ludności • Dodatnie saldo migracji • Niski poziom bezrobocia • Spadek liczby beneficjentów pomocy społecznej • Wzrost liczby budynków mieszkalnych • Wysoki stopień aktywności kobiet w ramach kół gospodyń wiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> • Ujemny przyrost naturalny • Rosnący udział ludności w wieku poprodukcyjnym
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Napływ nowych mieszkańców; • Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na zapobieganie wykluczeniu społecznemu 	<ul style="list-style-type: none"> • Postępujący proces starzenia się społeczeństwa • Rosnące potrzeby osób starszych • Zagrożenie wykluczeniem społecznym osób niesamodzielnych • Rosnące wydatki na oświatę

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 32. Analiza SWOT – gospodarka

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Wzrost liczby podmiotów gospodarczych Wyznaczone tereny pod działalność usługowo-handlową 	<ul style="list-style-type: none"> Brak zainteresowania wśród przedsiębiorców/ potencjalnych inwestorów
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Wejście na rynek nowego przedsiębiorcy Rozwój infrastruktury technicznej i uzbrojenie terenów Nowa oferta inwestycyjna i promująca gminę w regionie, udział w targach międzynarodowych 	<ul style="list-style-type: none"> Spowolnienie gospodarcze w kraju

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 33. Analiza SWOT – infrastruktura techniczna

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, nowy PSZOK na terenie gminy Wspieranie mieszkańców w zakresie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków 	<ul style="list-style-type: none"> Zły stan niektórych dróg, brak utwardzonych nawierzchni, elementów zwiększających bezpieczeństwo na drodze Niski stopień skanalizowania, niski udział budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Wsparcie finansowe dla mieszkańców podłączających się do sieci kanalizacyjnej Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowę infrastruktury technicznej Wzrost zainteresowania wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii przez indywidualnych mieszkańców, jak również w obiektach publicznych Uwzględnienie gminy w ramach programu rządowego „200 przystanków” 	<ul style="list-style-type: none"> Niewłaściwe zagospodarowywanie nieczystości ciekłych przez właścicieli nieruchomości Rosnąca produkcja odpadów Niewłaściwe postępowanie z odpadami Rosnące koszty inwestycji dotyczące rozbudowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz modernizacji dróg Ograniczona ilość środków na inwestycje w przyszłych latach

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 34. Analiza SWOT – infrastruktura społeczna

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Rozwinięta infrastruktura sportowa i rekreacyjna Wysoka aktywność mieszkańców w sferze społecznej, kulturowej i sportowej Dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej 	<ul style="list-style-type: none"> Niewystarczająca oferta kulturalna dla najmłodszych mieszkańców
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Modernizacja obiektów pod rozwój społeczny Promocja gminy na większą skalę Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowę infrastruktury społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> Postępujący proces starzenia się społeczeństwa Rosnące potrzeby osób starszych i niesamodzielnych Rosnące koszty inwestycji Ograniczona ilość środków na inwestycje w przyszłych latach

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 35. Analiza SWOT – podsumowanie – najistotniejsze czynniki

Mocne strony	Waga	Słabe strony	Waga
Korzystne położenie gminy, w tym walory przyrodnicze i kulturowe	0,5	Braki w zakresie infrastruktury technicznej	0,5
Rozwinięta infrastruktura sportowa i rekreacyjna	0,4	Występowanie negatywnych zjawisk demograficznych	0,3
Wysoka aktywność kobiet	0,1	Brak zainteresowania ze strony zewnętrznych inwestorów	0,2
Szanse		Zagrożenia	
Modernizacja dostępnej bazy lokalowej pod rozwój aktywności społecznych i integrację mieszkańców	0,5	Brak możliwości wpływania przez gminę na działalność niezależnych od niej podmiotów, przede wszystkim w zakresie infrastruktury drogowej	0,5
Promocja gminy	0,3	Ograniczone środki finansowe Gminy do inwestowania	0,3
Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich	0,2	Rosnące koszty inwestycji	0,2

Źródło: Opracowanie własne

1.8.2 Analiza SWOT / TOWS

Analiza SWOT/TOWS stanowi uzupełnienie analizy SWOT.

Analiza TOWS jest odwróceniem akronimu SWOT, a w praktyce oznacza rozpoczęcie badania od działań wynikających z otoczenia, kończąc na wewnętrznych mocnych i słabych stronach.

Analiza ta opiera się na założeniu, że wszystkie czynniki, jakie wywierają wpływ na organizację (w analizowanych przypadku – Gminę Zduńska Wola) dzielimy na:

- zewnętrzne i mające charakter uwarunkowań wewnętrznych,
- wywierające negatywny wpływ i mające wpływ pozytywny.

Ze skrzyżowania tych dwóch podziałów powstają cztery kategorie czynników:

- zewnętrzne pozytywne – szanse,
- zewnętrzne negatywne – zagrożenia,
- wewnętrzne pozytywne – mocne strony,
- wewnętrzne negatywne – słabe strony.

W analizie TOWS należy zatem zidentyfikować powyższe cztery grupy czynników, ocenić ich wpływ na rozwój Gminy, a także ocenić możliwość Gminy do osłabiania lub wzmocnienia siły ich oddziaływania. Powiązania między czynnikami można wykazywać z wykorzystaniem systemu zerojedynkowego – 0 (odpowiedź negatywna) oznacza brak powiązania, a 1 (odpowiedź pozytywna) oznacza istnienie powiązania. Zestawienie ze sobą szans i zagrożeń mocnymi i słabymi stronami, umożliwi określenie dalszych kierunków rozwoju i rodzaju strategii, jaką powinno się wybrać dla Gminy.

Można wyróżnić cztery rodzaje strategii, będące wynikiem analizy SWOT/TOWS:

1. Strategia agresywna (maxi-maxi) – do wykorzystania, jeżeli przeważają mocne strony, natomiast w otoczeniu dominują szanse. Strategia ta polega na silnej ekspansji i rozwoju, przy maksymalnym wykorzystaniu mocnych stron i szans.
2. Strategia konserwatywna (maxi-mini) – do zastosowania wówczas, gdy występuje przewaga mocnych stron, jednak potencjał jest poddawany niekorzystnemu układowi uwarunkowań zewnętrznych. Strategia ta polega na podejmowaniu takich działań, które bazując na mocnych stronach, będą przewyższać zagrożenia występujące w otoczeniu.
3. Strategia konkurencyjna (mini-maxi) – do wykorzystania, gdy przeważają słabe strony, natomiast w otoczeniu dominują szanse. Polega ona na eliminowaniu słabych stron oraz poprawy pozycji konkurencyjnej przez maksymalne wykorzystanie szans sprzyjających rozwojowi.
4. Strategia defensywna (mini-mini) – do zastosowania wówczas, gdy dominują słabe strony, a otoczenie charakteryzuje się przewagą czynników rodzących zagrożenie. Strategia ta

polega na zapewnieniu przetrwania poprzez podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie słabym stronom i zewnętrznym zagrożeniom.

Najważniejsze czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na rozwój Gminy, w ramach analizy TOWS przedstawiono zbiorczo w tabeli poniżej.

Tabela 36. Czy mocna strona pozwala wykorzystać szansę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Mocna strona / Szansa	Waga mocnej strony		Modernizacja dostępnej bazy lokalowej pod rozwój aktywności społecznych i integrację mieszkańców	Promocja gminy	Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich	Suma oddziaływań	Ważona suma oddziaływań
Korzystne położenie gminy, w tym walory przyrodnicze i kulturowe	0,5	Siła oddziaływania	0	1	1	2	
		Ważona siła oddziaływania	0,0	0,5	0,5		1,0
Rozwinięta infrastruktura sportowa i rekreacyjna	0,4	Siła oddziaływania	0	1	1	2	
		Ważona siła oddziaływania	0	0,4	0,4		0,8
Wysoka aktywność kobiet	0,1	Siła oddziaływania	1	1	1	3	
		Ważona siła oddziaływania	0,1	0,1	0,1		0,3
Łączna suma interakcji						7	
Łączna siła interakcji							2,1

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 37. Czy mocna strona pozwala ograniczyć zagrożenie ? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Mocna strona / zagrożenie	Waga mocnej strony		Brak możliwości wpływania przez gminę na działalność niezależnych od niej podmiotów, przede wszystkim w zakresie infrastruktury drogowej	Ograniczone środki finansowe Gminy do inwestowania	Rosnące koszty inwestycji	Suma oddziaływań	Ważona suma oddziaływań
Korzystne położenie gminy, w tym walory przyrodnicze i kulturowe	0,5	Siła oddziaływania	0	0	0	0	
		Ważona siła oddziaływania	0	0	0	0	0
Rozwinięta infrastruktura sportowa i rekreacyjna	0,4	Siła oddziaływania	0	1	0	1	
		Ważona siła oddziaływania	0	0,4	0	0	0,4
Wysoka aktywność kobiet	0,1	Siła oddziaływania	0	0	0	0	
		Ważona siła oddziaływania	0	0	0	0	0
Łączna suma interakcji						1	
Łączna siła interakcji							0,4

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 38. Czy słaba strona ogranicza możliwość wykorzystania szansy? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Słaba strona / Szansa	Waga słabej strony		Modernizacja dostępnej bazy lokalowej pod rozwój aktywności społecznych i integrację mieszkańców	Promocja gminy	Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich	Suma oddziaływań	Ważona suma oddziaływań
Braki w zakresie infrastruktury technicznej	0,5	Siła oddziaływania	0	1	0	1	
		Ważona siła oddziaływania	0	0,5	0		0,5
Występowanie negatywnych zjawisk demograficznych	0,3	Siła oddziaływania	0	0	0	0	
		Ważona siła oddziaływania	0	0	0		0
Brak zainteresowania ze strony zewnętrznych inwestorów	0,2	Siła oddziaływania	1	1	0	2	
		Ważona siła oddziaływania	0,2	0,2	0		0,4
Łączna suma interakcji						3	
Łączna siła interakcji							0,9

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 39. Czy słaba strona potęguje zagrożenie ? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Słaba strona / Zagrożenie	Waga słabej strony		Brak możliwości wpływu przez gminę na działalność niezależnych od niej podmiotów, przede wszystkim w zakresie infrastruktury drogowej	Ograniczone środki finansowe Gminy do inwestowania	Rosnące koszty inwestycji	Suma oddziaływań	Ważona suma oddziaływań
Braki w zakresie infrastruktury technicznej	0,5	Siła oddziaływania	0	1	1	2	
		Ważona siła oddziaływania	0	0,5	0,5		1,0
Występowanie negatywnych zjawisk demograficznych	0,3	Siła oddziaływania	0	0	0	0	
		Ważona siła oddziaływania	0	0	0		0
Brak zainteresowania ze strony zewnętrznych inwestorów	0,2	Siła oddziaływania	0	1	0	1	
		Ważona siła oddziaływania	0	0,2	0		0,2
Łączna suma interakcji						3	
Łączna siła interakcji							1,2

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 40. Czy szansa wzmacnia silną stronę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Szansa/ Mocna strona	Waga szansy		Korzystne położenie gminy, w tym walory przyrodnicze i kulturowe	Rozwinięta infrastruktura sportowa i rekreacyjna	Wysoka aktywność kobiet	Suma oddziaływań	Ważona suma oddziaływań
Modernizacja dostępnej bazy lokalowej pod rozwój aktywności społecznych i integrację mieszkańców	0,5	Siła oddziaływania	0	1	1	2	
		Ważona siła oddziaływania	0	0,5	0,5		1,0
Promocja gminy	0,3	Siła oddziaływania	1	0	1	2	
		Ważona siła oddziaływania	0,3	0	0,3		0,6
Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich	0,2	Siła oddziaływania	1	1	1	3	
		Ważona siła oddziaływania	0,2	0,2	0,2		0,6
Łączna suma interakcji						7	
Łączna siła interakcji							2,2

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 41. Czy szansa pozwala zniwelować słabą stronę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Szansa/ Słaba strona	Waga szansy		Braki w zakresie infrastruktury technicznej	Występowanie negatywnych zjawisk demograficznych	Brak zainteresowania ze strony zewnętrznych inwestorów	Suma oddziaływań	Ważona suma oddziaływań
Modernizacja dostępnej bazy lokalowej pod rozwój aktywności społecznych i integrację mieszkańców	0,5	Siła oddziaływania	0	1	1	2	
		Ważona siła oddziaływania	0	0,5	0,5		1,0
Promocja gminy	0,3	Siła oddziaływania	0	1	1	2	
		Ważona siła oddziaływania	0	0,3	0,3		0,6
Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich	0,2	Siła oddziaływania	1	0	1	2	
		Ważona siła oddziaływania	0,2	0	0,2		0,4
Łączna suma interakcji						6	
Łączna siła interakcji							2,0

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 42. Czy zagrożenie niweluje silną stroną ? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Zagrożenie/ Mocna strona	Waga zagrożenia		Korzystne położenie gminy, w tym walory przyrodnicze i kulturowe	Rozwinięta infrastruktura sportowa i rekreacyjna	Wysoka aktywność kobiet	Suma oddziaływań	Ważona suma oddziaływań
Brak możliwości wpływu przez gminę na działalność niezależnych od niej podmiotów, przede wszystkim w zakresie infrastruktury drogowej	0,5	Sila oddziaływania	0	1	0	1	
		Ważona sila oddziaływania	0	0,5	0		0,5
Ograniczone środki finansowe Gminy do inwestowania	0,3	Sila oddziaływania	0	1	0	1	
		Ważona sila oddziaływania	0	0,3	0		0,3
Rosnące koszty inwestycji	0,2	Sila oddziaływania	0	1	0	1	
		Ważona sila oddziaływania	0	0,2	0		0,2
Łączna suma interakcji						3	
Łączna sila interakcji							1,0

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 43. Czy zagrożenie wzmacnia słabą stronę ? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Zagrożenie/ Słaba strona	Waga zagrożenia		Braki w zakresie infrastruktury technicznej	Występowanie negatywnych zjawisk demograficznych	Brak zainteresowania ze strony zewnętrznych inwestorów	Suma oddziaływań	Ważona suma oddziaływań
Brak możliwości wpływania przez gminę na działalność niezależnych od niej podmiotów, przede wszystkim w zakresie infrastruktury drogowej	0,5	Siła oddziaływania	1	0	1	2	
		Ważona siła oddziaływania	0,5	0	0,5		1,0
Ograniczone środki finansowe Gminy do inwestowania	0,3	Siła oddziaływania	1	0	1	2	
		Ważona siła oddziaływania	0,3	0	0,3		0,6
Rosnące koszty inwestycji	0,2	Siła oddziaływania	1	0	1	2	
		Ważona siła oddziaływania	0,2	0	0,2		0,4
Łączna suma interakcji						6	
Łączna siła interakcji							2,0

Źródło: Opracowanie własne

W tabeli poniżej zaprezentowano zbiorcze wyniki przeprowadzonej analizy SWOT/TOWS.

Tabela 44. Wyniki analizy SWOT/TOWS

Kombinacja	Wyniki analizy SWOT		Wyniki analizy TOWS		Zestawienie zbiorcze SWOT/TOWS	
	Suma interakcji	Ważona suma oddziaływań	Suma interakcji	Ważona suma oddziaływań	Suma interakcji	Ważona suma oddziaływań
Mocne strony / szanse	7	2,1	7	2,2	14	4,3
Mocne strony / zagrożenia	1	0,4	3	1,0	4	1,4
Słabe strony / szanse	3	0,9	6	2,0	9	2,9
Słabe strony / zagrożenia	3	1,2	6	2,0	9	3,2

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 45. Wyniki analizy SWOT/TOWS

	Szanse	Zagrożenia
Mocne strony	Strategia agresywna Suma interakcji – 14 Ważona suma interakcji – 4,3	Strategia konserwatywna Suma interakcji – 4 Ważona suma interakcji – 1,4
Słabe strony	Strategia konkurencyjna Suma interakcji – 9 Ważona suma interakcji – 2,9	Strategia defensywna Suma interakcji – 9 Ważona suma interakcji – 3,2

Źródło: Opracowanie własne

Z przeprowadzonej analizy wynika, że Gmina Zduńska Wola, powinna zastosować strategię agresywną, która polega na maksymalnym wykorzystaniu mocnych stron, tj.:

- korzystnego położenia gminy, w tym walorów przyrodniczych i kulturowych,
- rozwiniętej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej,
- wysokiej aktywności kobiet

i zoptymalizowaniu szans, jakie występują w otoczeniu Gminy, tj.:

- modernizacji dostępnej bazy lokalowej pod rozwój aktywności społecznych i integrację mieszkańców
- promocji gminy
- pozyskania środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich.

1.8.3 Analiza potencjału jakości życia, w tym wyniki badania ankietowego

Do przeanalizowania potencjału jakości życia na terenie gminy Zduńska Wola posłużyło przeprowadzenie badania ankietowego wśród mieszkańców i pracowników jednostek organizacyjnych Gminy oraz spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami i zainteresowanymi przedstawicielami podmiotów działających na terenie gminy.

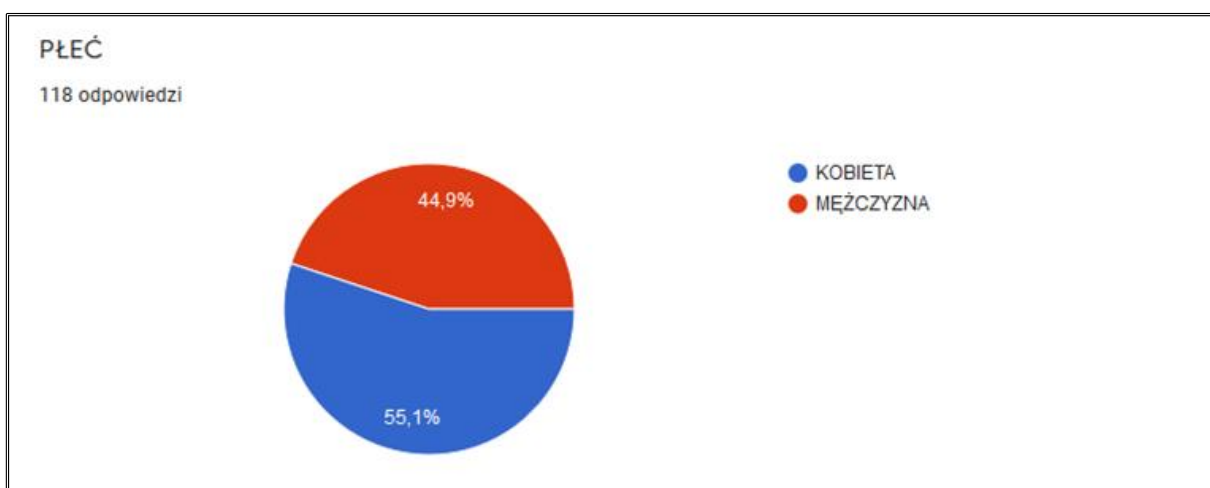
Badanie ankietowe trwało od dnia od 07.05.2020 r. do 27.05.2020 r. i miało na celu określenie kierunku rozwoju Gminy, obszarów, w których należy podjąć odpowiednie przedsięwzięcia inwestycyjne prowadzące do poprawy atrakcyjności gminy oraz poprawy życia na jej terenie.

Formularze ankietowe można było wypełnić elektronicznie, dostępne były również w siedzibie Urzędu Gminy Zduńska Wola, ul. Zielona 30, 98-220 Zduńska Wola oraz na stronie internetowej pod adresem <https://gminazdunskawola.pl/>.

Ankieta składała się z 5 pytań, w tym trzech zamkniętych i dwóch otwartych.

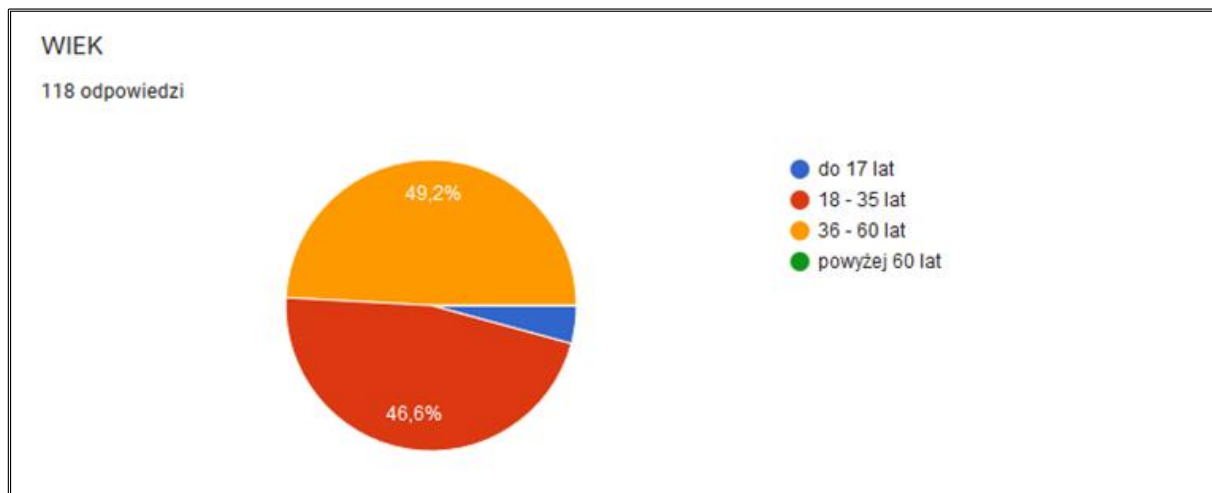
Wśród ankietowanych większość stanowiły kobiety – 55,1%. Pod względem wieku, większość osób, które wzięło udział w badaniu, to osoby w wieku 36-60 lat. 84,7% ankietowanych to mieszkańcy gminy Zduńska Wola, 6,8% stanowiły osoby pracujące na terenie gminy, a 5,9% to osoby czasowo przebywające na terenie gminy.

Wykres 10. Ankietowani wg płci

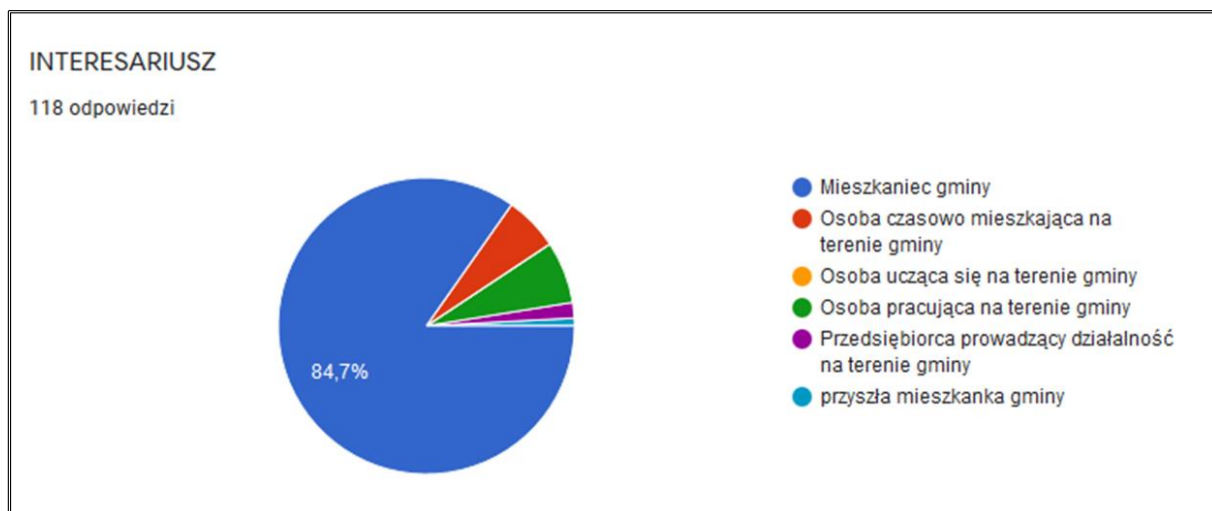
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

Wykres 11. Ankietowani wg wieku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

Wykres 12. Ankietowani wg rodzaju Interesariusza

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

Odpowiedzi pozyskane w ramach pierwszego pytania miały na celu zobrazowanie, jak mieszkańcy i osoby przebywające na terenie gminy oceniają wagę realizacji następujących przedsięwzięć:

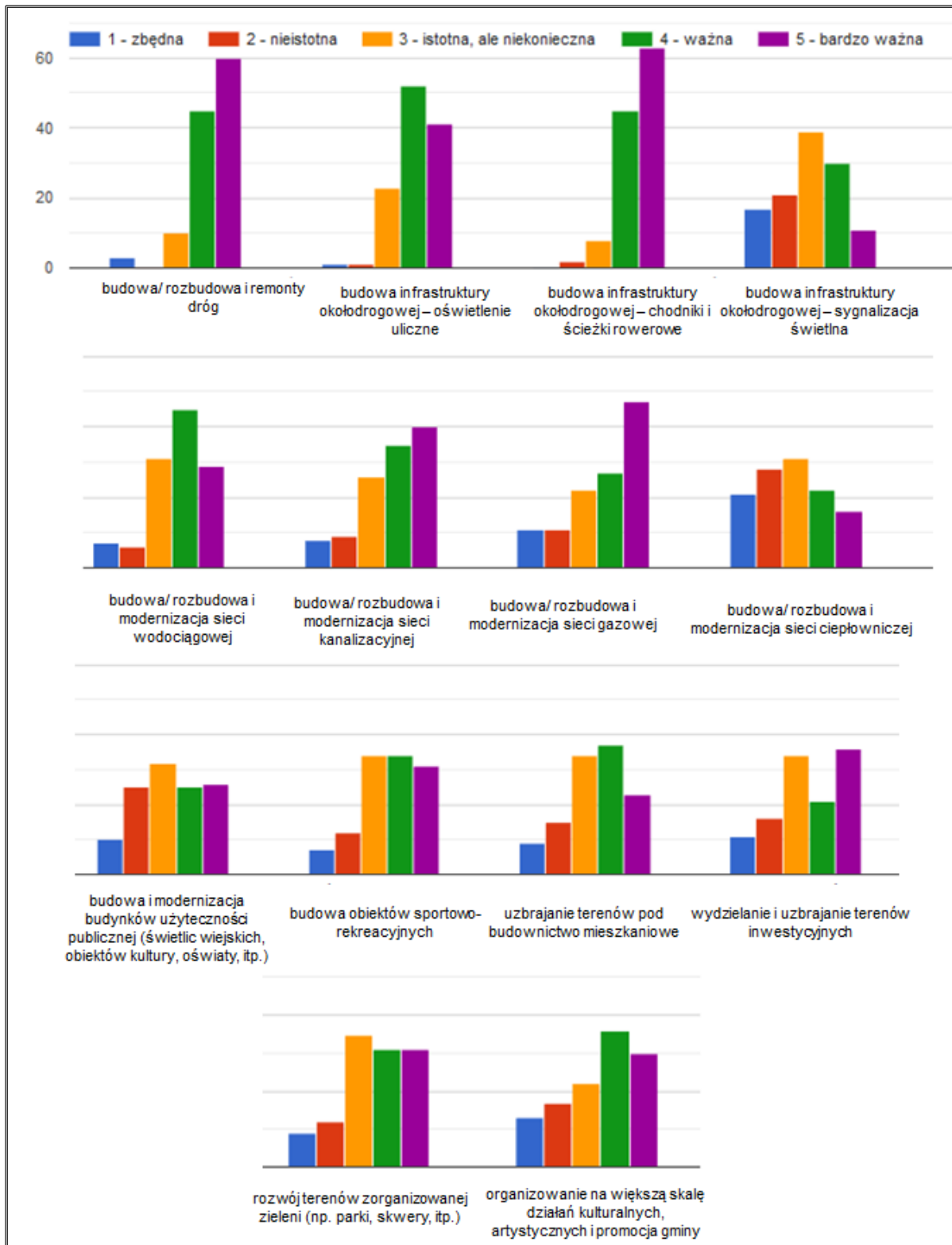
- budowa/ rozbudowa i remonty dróg,
- budowa infrastruktury okołodrogowej – oświetlenie uliczne,
- budowa infrastruktury okołodrogowej – chodniki i ścieżki rowerowe,
- budowa infrastruktury okołodrogowej – sygnalizacja świetlna,
- budowa/ rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej,
- budowa/ rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej,
- budowa/ rozbudowa i modernizacja sieci gazowej,
- budowa/ rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej,

- budowa i modernizacja budynków użyteczności publicznej (świetlic wiejskich, obiektów kultury, oświaty, itp.),
- budowa obiektów sportowo-rekreacyjnych,
- uzbrajanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe,
- wydzielanie i uzbrajanie terenów inwestycyjnych,
- rozwój terenów zorganizowanej zieleni (np. parki, skwery, itp.),
- organizowanie na większą skalę działań kulturalnych, artystycznych i promocja gminy.

Według ankietowanych najważniejsze dla dalszego rozwoju gminy są budowa/ rozbudowa i remonty dróg, w tym również budowa chodników i ścieżek rowerowych. Ponadto jako bardzo ważne działania uznano budowę/ rozbudowę i modernizację sieci kanalizacyjnej oraz sieci gazowej. Można zauważyć zatem, że osoby, które wzięły udział w badaniu uważają za najistotniejsze zapewnienie dostępu do podstawowej infrastruktury technicznej. Za bardzo ważne dla rozwoju gminy, zdaniem mieszkańców jest również wydzielanie terenów inwestycyjnych, w celu ożywienia lokalnej gospodarki.

W dalszej kolejności, jako ważne przedsięwzięcia, wskazano na budowę oświetlenia ulicznego, budowę/ rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej, budowę obiektów sportowo-rekreacyjnych, uzbrajanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe oraz organizowanie na większą skalę działań kulturalnych, artystycznych i promocję gminy. Wynika z tego, że mieszkańcy, jak osoby przyjezdne potrzebują lepszego dostępu do podstawowych usług społecznych.

Wykres 13. Ocena ważności realizacji poszczególnych przedsięwzięć wg ankietowanych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

Na pytanie, które z poniższych stwierdzeń:

- Gmina atrakcyjna dla mieszkańców
- Gmina atrakcyjna dla przedsiębiorców
- Gmina atrakcyjna dla turystów
- Gmina atrakcyjna dla młodych ludzi
- Gmina położona w atrakcyjnym miejscu
- Gmina z ciekawą ofertą spędzania czasu wolnego
- Gmina z ciekawą ofertą pracy
- Gmina bezpieczna
- Gmina dbająca o środowisko przyrodnicze
- Gmina efektywnie zarządzana
- Urząd przyjazny mieszkańcom
- Gmina z dobrze rozwiniętą i w dobrym stanie infrastrukturą techniczną (tj. rozwinięta sieć drogowa, kanalizacyjna, wodociągowa, itp.)
- Gmina z dobrze funkcjonującą infrastrukturą społeczną
- (tj. posiadająca wystarczającą w stosunku do zapotrzebowania bazę oświatową, sportową, kulturalną, oferująca właściwą opiekę zdrowotną, itp.)

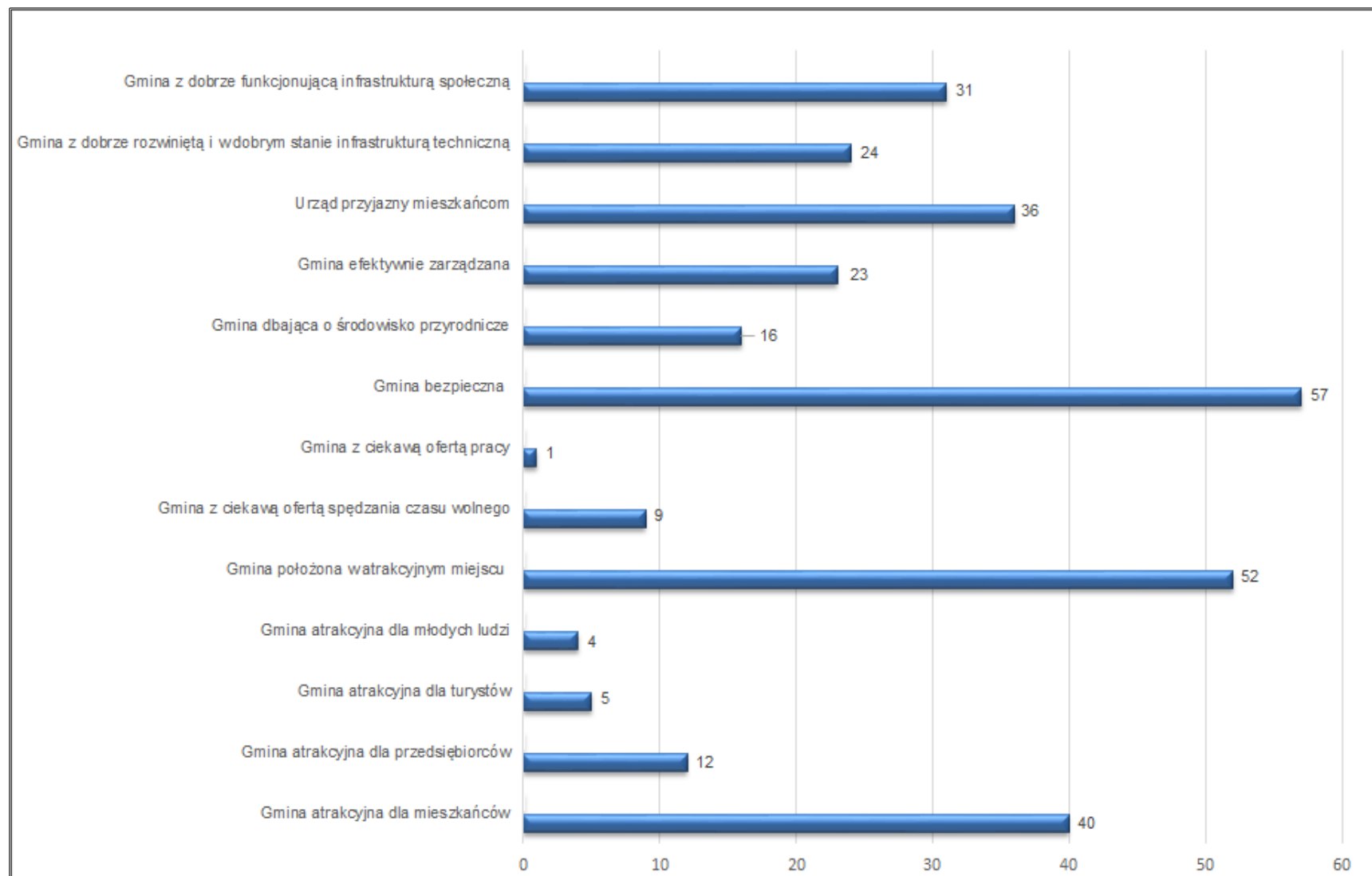
najlepiej charakteryzuje Gminę obecnie, ankietowani zdecydowanie wskazali na bezpieczeństwo i atrakcyjne położenie oraz ocenili Gminę jako atrakcyjną dla mieszkańców z dobrze funkcjonującą infrastrukturą społeczną. Wysoki udział w ramach udzielonych odpowiedzi stanowiła również odpowiedź, iż Urząd Gminy jest przyjazny dla mieszkańców.

Najmniej odpowiedzi, a co za tym idzie, najmniej osób uważa, że gmina posiada ciekawą ofertę pracy, jest przyjazna ludziom młodym, turystom i przedsiębiorcom.

Zdaniem ankietowanych najistotniejszymi cechami, jakimi powinna charakteryzować się Gmina Zduńska Wola w przyszłości są: atrakcyjność dla mieszkańców, ludzi młodych oraz przedsiębiorców. Ponadto Gmina powinna charakteryzować się dobrze rozwiniętą infrastrukturą techniczną i ciekawą ofertą pracy.

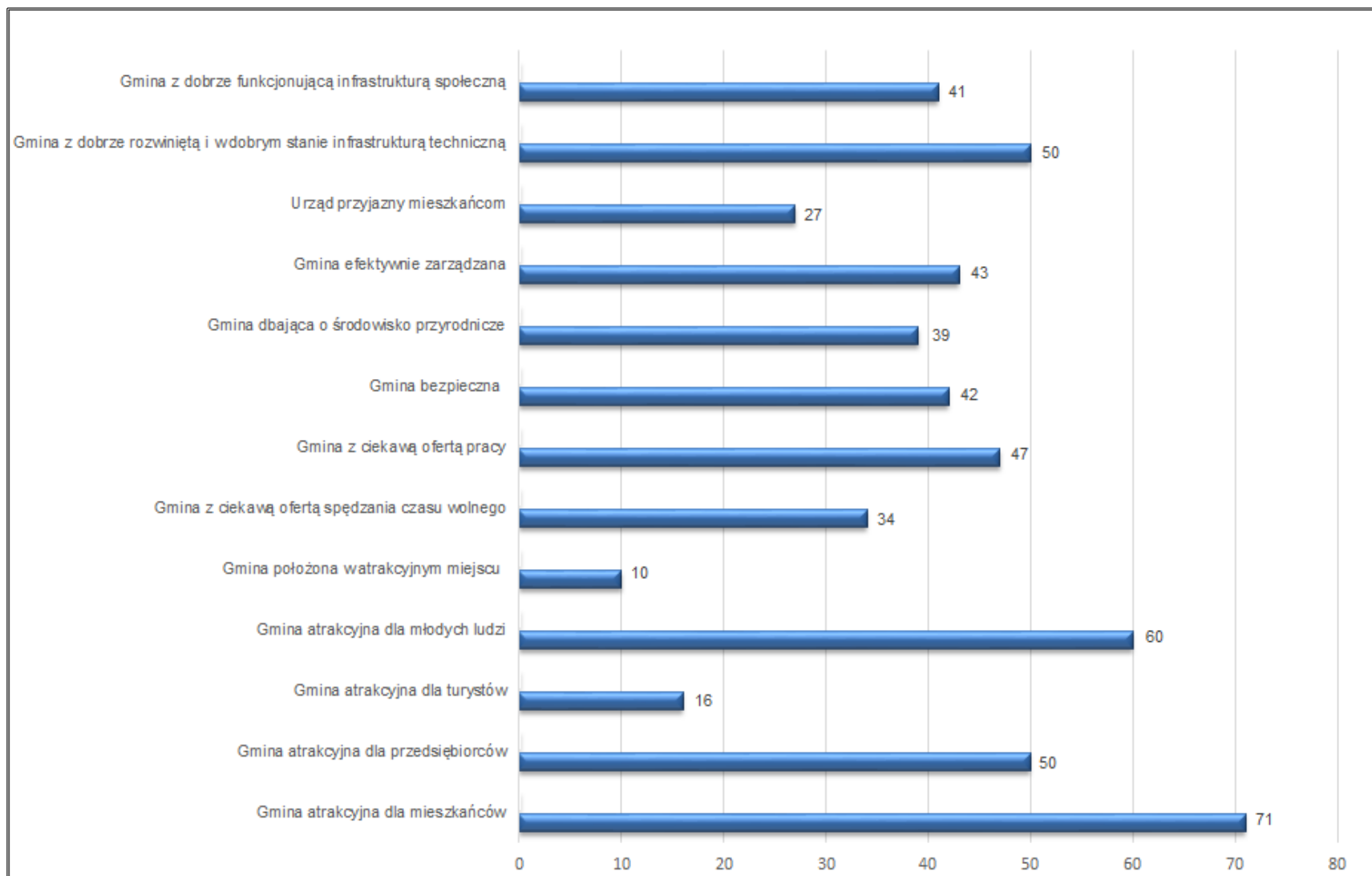
Wynik wszystkich udzielonych odpowiedzi charakteryzujących obecny i przyszły stan Gminy przedstawiono na poniższych wykresach.

Wykres 14. Cechy charakterystyczne dla gminy Zduńska Wola wg ankietowanych – stan obecny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

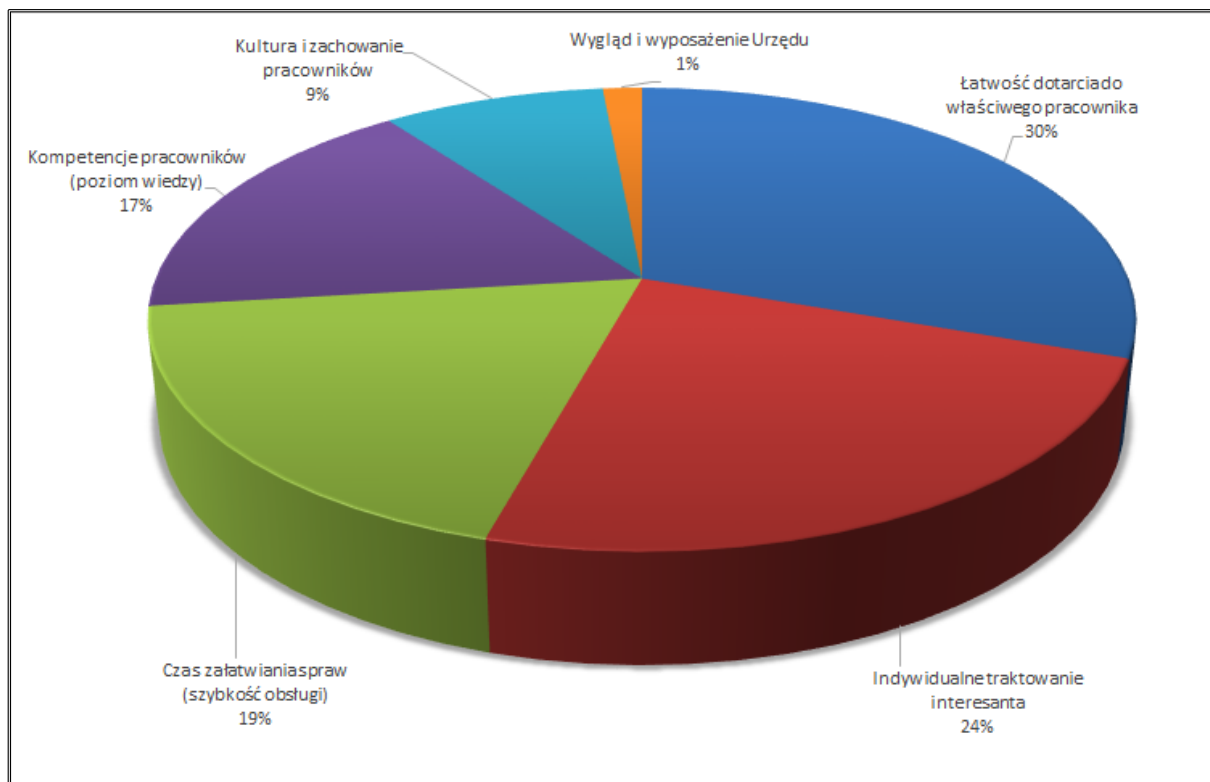
Wykres 15. Cechy charakterystyczne dla Gminy Zduńska Wola wg ankietowanych – w przyszłości

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

W ramach trzeciego pytania, poproszono ankietowanych o wskazanie, jakie elementy funkcjonowania Urzędu Gminy Zduńska Wola należałoby ich zdaniem ulepszyć. Do najczęściej udzielanej odpowiedzi należy łatwość dotarcia do właściwego pracownika oraz indywidualne traktowanie interesanta. W następnej kolejności czas załatwiania spraw oraz kulturę i zachowanie pracowników. Zdaniem ankietowanych najmniej niezbędnym do poprawy elementem w zakresie funkcjonowania Urzędu jest wygląd i wyposażenie budynku.

Wykres 16. Ocena funkcjonowania Urzędu Gminy Zduńska Wola wg ankietowanych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

W ramach pytań otwartych uczestnicy badania ankietowego zostali poproszeni o wskazanie, jakie ich zdaniem:

- są najbardziej istotne problemy do rozwiązania na terenie gminy, tj. co w pierwszej kolejności należałoby naprawić i usprawnić;
- obecne atuty Gminy można wykorzystać w przyszłości do jej rozwoju, co decyduje o obecnej atrakcyjności Gminy i co może stać się szansą dla jej rozwoju.

Wśród najistotniejszych potrzeb ankietowani wskazali na niewystarczającą infrastrukturę drogową (konieczność położenia asfaltu na drogach dojazdowych, ukończenie inwestycji w zakresie remontów dróg – m.in. w Piaskach), a także niewystraszającą infrastrukturę okołodrogową (brak chodników, ścieżek rowerowych w miejscach o dużym natężeniu ruchu, potrzeba naprawy mostków, budowy oświetlenia). Ponadto mieszkańcy wskazali na niski poziom bezpieczeństwa na drogach (konieczność zamontowania progów zwalniających,

zmianę nawierzchni dróg, budowę chodników i asfaltowych ścieżek rowerowych). Wśród istotnych potrzeb uwzględniono również budowę sieci wodno-kanalizacyjnej i gazowej. Zdaniem ankietowanych brakuje również działań inwestycyjnych, szczególnie we wschodniej części gminy.

Z zakresu ochrona środowiska należy ograniczyć wykaszanie terenów zielonych przy drogach, wprowadzić nowe nasadzenia drzew i łąk kwietnych przyjaznych pszczołom, przeciwdziałać suszy. Istotnymi są także dotacje dla mieszkańców na działania z zakresu gromadzenia i wykorzystania deszczówki, inwestycje uwzględniające OZE, ale również edukacja dzieci i młodzieży, kontrole gospodarstw domowych w ramach walki ze smogiem, kontrole nielegalnych składowisk odpadów w lasach lub innych pustych przestrzeniach. Wskazano także na konieczność poprawy oznakowania miejscowości, ulic i nr (poprzez wprowadzenie tabliczek z numeracją).

Bardzo ważna jest promocja gminy. Zdaniem niektórych ankietowanych organizowane są powtarzalne imprezy, a brakuje nowych działań pod względem kulturowym, sportowym i rozrywkowym, które zainteresowałyby w szczególności dzieci, które coraz częściej zamiast aktywnych form spędzania wolnego czasu, wybierają telefon i komputer. Ponadto należy promować i wyznaczać tereny pod rozwój działalności gospodarczej, promować i rozwijać agroturystykę.

W ostatnim czasie problemy zauważalne są również w dostępie do Internetu. W niektórych częściach gminy bowiem jest on słabej jakości bądź nie ma w ogóle do niego dostępu, co utrudnia naukę i pracę zdalną.

Z kolei do największych atutów Gminy, które decydują o obecnej jej atrakcyjności, ale także które stanowią szansę rozwoju, należą:

- atrakcyjna lokalizacja, w tym atrakcyjny turystycznie region, dobra baza wypadowa ze względu na bliskość trasy szybkiego ruchu, dużą ilość lasów i terenów zielonych oraz wiele możliwości aktywnego wypoczynku w okolicy,
- grunty, które w przyszłości mogą być podwaliną do powstania strefy ekonomicznej w celu ściągnięcia inwestorów, którzy zaoferują nowe stanowiska pracy dla różnych szczebli kadr celem rozwoju ekonomicznego gminy i jej mieszkańców,
- prężnie działające koła gospodyń wiejskich, OSP, kluby sportowe,
- wysoki poziom edukacji w szkołach.

Szansą rozwoju jest również pozyskiwanie dotacji na rozbudowę i budowę infrastruktury, która zwiększy atrakcyjność Gminy.

Elementem badania potencjału jakości życia na terenie gminy było również przeprowadzone spotkanie konsultacyjne, które odbyło się w dniu 08.06.2020 r. w Szkole Podstawowej w Czechach, Czechy 142. Podczas spotkania przeprowadzona została dyskusja nt. problemów i potrzeb rozwojowych Gminy Zduńska Wola, a także kierunków rozwoju na przyszłe lata.

Zgromadzeni, wśród których byli m.in. przedstawiciele władz Gminy, pracownicy Urzędu Gminy, ale przede wszystkim mieszkańcy, określili wspólnie mocne i słabe strony oraz potencjały rozwoju, w ramach których warto byłoby w przyszłych latach podjąć działania inwestycyjne, celem zapewnienia dogodnych warunków życia w sferze społeczno-gospodarczej. Wskazane podczas dyskusji problemy, potrzeby i kierunki rozwoju gminy pokryły się w pełni z tymi zgłoszonymi w ramach ankietyzacji.

2. Rozwój strategiczny w latach 2021-2028

Gmina Zduńska Wola, ze względu na swoje położenie geograficzne i komunikacyjne oraz uwarunkowania przyrodnicze, posiada duży potencjał dla rozwoju turystyki i przedsiębiorczości, a także mieszkalnictwa. Gminę cechuje dogodna lokalizacja, w bliskiej odległości do większych ośrodków miejskich i przede wszystkim dobre warunki komunikacyjne, co jest podstawowym czynnikiem generującym zainteresowanie inwestorów, ale także przyjezdnych, chcących odwiedzić te tereny i potencjalnych nowych mieszkańców. Świadczy o tym m.in. dodatnie saldo migracji, większa liczba budynków mieszkalnych oraz wzrost podmiotów gospodarczych w ostatnich latach.

Jednym z większych atutów Gminy są również walory przyrodnicze i kulturowe. Na atrakcyjność osiedleńczą i inwestycyjną Gminy wpływa również stopień uzbrojenia terenów wiejskich w infrastrukturę techniczną. Jest to jednak obszar, który wymaga przeprowadzenia przedsięwzięć inwestycyjnych, przede wszystkim w zakresie poprawy stanu technicznego infrastruktury drogowej, w tym rozbudowy i modernizacji dróg, wraz z budową infrastruktury okołodrogowej (chodników, ścieżek rowerowych i oświetlenia ulic).

Dogodna lokalizacja w połączeniu z atrakcyjnymi uwarunkowaniami przyrodniczymi powodują, że niniejsza jednostka samorządu terytorialnego posiada duże szanse **rozwoju mieszkalnictwa i turystyki rekreacyjnej**. Wyżej wymienione czynniki decydujące o atrakcyjności osiedleńczej Gminy oraz aktywna polityka inwestycyjna prowadzona przez władze gminne w zakresie poprawy warunków życia swoich mieszkańców, mogą przyczynić się do wzrostu liczby ludności niniejszej jednostki samorządu terytorialnego oraz większego zainteresowania inwestorów w kolejnych latach, czego bezpośrednim przełożeniem będzie wzrost dochodów własnych Gminy (m.in. z tytułu podatku od nieruchomości, podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych), a także na efektywniejsze wydatkowanie środków budżetowych.

2.1 Wizja rozwoju

Wizja rozwoju określa stan docelowy, do którego władze lokalne oraz ich partnerzy będą dążyć, wykorzystując możliwości płynące z posiadanego potencjału własnego i szans pojawiających się w najbliższym otoczeniu. Wizja określa zatem, jak gmina zamierza być postrzegana w przyszłości.

Uwzględniając powyższe określono następującą **wizję rozwoju Gminy Zduńska Wola**:

**GMINA ZDUŃSKA WOLA – ATRAKCYJNA DLA MIESZKAŃCÓW, W SZCZEGÓLNOŚCI LUDZI
MŁODYCH ORAZ PRZEDSIĘBIORCÓW, Z ROZWINIĘTĄ INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ.**

Strategia Rozwoju powinna stanowić dokument bazowy, wspierać i synergicznie wpływać na realizację celów i działań sprecyzowanych w innych dokumentach planistycznych i strategicznych Gminy, wpływając na jej ożywienie społeczno-gospodarcze oraz rozwój w sferze społecznej, kulturalnej i turystyczno-rekreacyjnej.

Obszary rozwojowe Gminy są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Zadania zrealizowane w zakresie infrastruktury technicznej pomogą zrealizować zadania w sferze społeczno-gospodarczej, pozytywnie wpłyną na ochronę środowiska i rozwój turystyki oraz wzrost atrakcyjności w oczach mieszkańców i inwestorów.

2.2 Misja i cele strategiczne

Misja to zwięzła, wewnętrznie spójna deklaracja definiująca powód istnienia organizacji, jej podstawowy cel, na którego realizację nastawione są jej działania oraz wartości, które kierują pracą jej personelu.

W przypadku jednostek samorządu terytorialnego, misja została zdefiniowana w ustawie o samorządzie gminnym, zgodnie z którą do zadań własnych Gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty.

Uwzględniając powyższe określono następującą **misję Gminy Zduńska Wola**:

ZAPEWNIENIE WYSOKIEJ JAKOŚCI ŻYCIA POPRZEZ ZASPAKAJANIE ZBIOROWYCH POTRZEB MIESZKAŃCÓW, PROMOCJA GMINY I STWORZENIE SZANS ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU.

Cele strategiczne są odpowiedzią na problemy zdiagnozowane w ramach przeprowadzonej diagnozy Gminy. Cele strategiczne wynikają ze sformułowanej wcześniej wizji rozwoju Gminy. Wytaczają kierunki, którymi należy podążać, by osiągnąć założony w niej stan. W ramach niniejszej Strategii określono 3 cele strategiczne charakteryzujące każdy z trzech obszarów:

- 1) wzrost jakości życia poprzez rozwój infrastruktury technicznej z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju,
- 2) rozwój kapitału społecznego,
- 3) promocja gminy i wzrost atrakcyjności w regionie.

Obszary rozwojowe Gminy są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Zadania zrealizowane w zakresie infrastruktury technicznej pomogą zrealizować zadania w sferze mieszkaniowej i gospodarczej, pozytywnie wpłyną na ochronę środowiska i rozwój turystyki. Cele osiągnięte w ramach strefy społecznej i kulturowej wpłyną na realizację celów w zakresie atrakcyjności mieszkaniowej i turystyczno-rekreacyjnej.

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację konkretnych celów operacyjnych, które zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 46. Schemat prezentujący plan strategiczny w ramach Strategii Rozwoju Gminy Zduńska Wola na lata 2021-2028

Cele strategiczne		
1) WZROST JAKOŚCI ŻYCIA POPRZEZ ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ Z UWZGLĘDNIENIEM ZASAD ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU	2) ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO	3) PROMOCJA GMINY I WZROST ATRAKCYJNOŚCI W REGIONIE
Cele operacyjne		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa stanu infrastruktury drogowej, w szczególności na obszarach z zabudową mieszkalną i usługowo-handlową 2. Wzrost dostępności komunikacyjnej 3. Poprawa poziomu bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego 4. Poprawa dostępu do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej 5. Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym gminy 6. Poprawa dostępu do infrastruktury gazowej 7. Poprawa jakości powietrza 8. Zmniejszenie zanieczyszczeń w przestrzeni publicznej 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa dostępności do usług społeczno-kulturowych dla mieszkańców 2. Aktywizacja i integracja społeczna mieszkańców, z uwzględnieniem potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych 3. Zwiększenie udziału najmłodszych mieszkańców w życiu lokalnej społeczności 4. Rozwój oferty kulturalnej oraz sportowo-rekreacyjnej 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój oferty promocyjnej gminy 2. Zwiększenie terenów pod działalność inwestycyjną 3. Zwiększenie zainteresowania wśród inwestorów

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 47. Zakres działań inwestycyjnych w ramach wyznaczonych celów strategicznych

1) WZROST JAKOŚCI ŻYCIA POPRZEZ ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ Z UWZGLĘDNIENIEM ZASAD ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU	2) ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO	3) PROMOCJA GMINY I WZROST ATRAKCYJNOŚCI W REGIONIE
1. Budowa i remont dróg gminnych	1. Remont i modernizacja bazy lokalowej pod rozwój infrastruktury społecznej (strażnice OPS, świetlice wiejskie, punkty świetlicowe)	1. Współpraca z lokalnymi mediami, udział w konferencjach
2. Budowa ścieżek pieszo-rowerowych	2. Edukacja mieszkańców z zakresu bezpiecznego i efektywnego korzystania z bazy sportowo-rekreacyjnej	2. Udział w tragach promujących
3. Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego	3. Stworzenie nowego programu wydarzeń kulturowych i sportowo-rekreacyjnych z uwzględnieniem zainteresowań mieszkańców w różnych grupach wiekowych oraz potrzeb seniorów i osób niepełnosprawnych	3. Organizowanie konkursów tematycznych promujących walory przyrodnicze i kulturowe gminy
4. Stosowanie elementów zwiększających bezpieczeństwo na drogach (np. progi zwalniające, lustra drogowe, itp.)	4. Integrowanie mieszkańców w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy (stowarzyszenia, koła gospodyń wiejskich, kluby sportowe, itp.)	4. Stworzenia oferty inwestycyjnej
5. Rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, w tym budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, podłączenia mieszkańców do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej		5. Rozwój agroturystyki
6. Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii (panele fotowoltaiczne, kolektory słoneczne, pompy ciepła)		
7. Termomodernizacja budynków i wymiana źródeł ciepła na ekologiczne		
8. Analiza możliwości ekonomiczno-technologicznych rozbudowy sieci gazowej celem podłączenia budynków mieszkalnych i usługowych		

1) WZROST JAKOŚCI ŻYCIA POPRZEZ ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ Z UWZGLĘDNIENIEM ZASAD ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU	2) ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO	3) PROMOCJA GMINY I WZROST ATRAKCYJNOŚCI W REGIONIE
9. Stworzenie i wdrożenie systemu monitoringu przestrzeni publicznej w zakresie likwidacji dzikich wysypisk śmieci i karania osób przyczyniających się do ich powstania		
10. Remont zasobu komunalnego gminy		
11. Rozwój sieci światłowodowej		
Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację inwestycji w infrastrukturę techniczną i społeczną		

Źródło: Opracowanie własne

2.3 System wdrażania i finansowania Strategii

Za wdrażanie, monitoring i ewaluację Strategii będzie odpowiadać Wójt Gminy Zduńska Wola, którego w realizacji Strategii będą wspierać pracownicy jednostek organizacyjnych Gminy, jak również organizacje pozarządowe i podmioty gospodarcze, ale także indywidualni mieszkańcy Gminy. W realizację Strategii zaangażowani powinni być bowiem wszyscy jej interesariusze.

Interesariusze Strategii to podmioty (osoby, grupy osób, społeczności, instytucje, organizacje), które mogą istotnie wpływać na Gminę i jej rozwój oraz których potrzeby zamierza zaspakajać Gmina, świadcząc określone usługi publiczne. Interesariuszy definiuje się w kontekście określonej wizji rozwoju. Należy podkreślić, że w przypadku każdej gminy w Polsce najważniejszymi interesariuszami, których potrzeby musi zaspakajać, są jej mieszkańcy.

Za wdrożenie niniejszej Strategii, jak i realizację poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych odpowiedzialni będą:

- władze Gminy Zduńska Wola,
- pracownicy Urzędu Gminy Zduńska Wola,
- mieszkańcy Gminy,
- inwestorzy i podmioty gospodarcze działające na terenie gminy,
- organizacje pozarządowe prowadzące działalność na terenie gminy,
- partnerzy Gminy,
- instytucje publiczne o zasięgu powiatowym, wojewódzkim i krajowym.

2.4 System monitorowania i ewaluacji realizacji Strategii

Istotnym wymogiem, stawianym dokumentom strategicznym jest wewnętrzny system monitorowania i ewaluacji postępów we wdrażaniu oraz osiąganiu założonych celów. Gromadzenie i interpretacja danych, na podstawie których przeprowadzono diagnozę strategiczną, pozwala na bieżący monitoring działań przez osoby i podmioty wdrażające Strategię. Istotnym elementem każdego planu jest także projekcja alokacji środków na poszczególne cele i działania. Celowe jest stworzenie wokół strategii korzystnego klimatu, dzięki włączeniu w proces opracowania programów operacyjnych instytucji publicznych, społecznych i gospodarczych. Szeroki horyzont, tworzony przez szereg współdziałających instytucji, przyczyni się do efektywnej realizacji założeń strategicznych Gminy.

Monitoring wdrażania strategii służy:

- kontroli postępu realizacji działań wyznaczonych w ramach poszczególnych celów;
- obserwacji i ocenie stanu zaawansowania zadań, umożliwiającej bieżącą identyfikację trudności w ich realizacji;

- ocenie zaangażowania podmiotów i osób odpowiedzialnych za wdrażanie strategii;
- weryfikacji zgodności z założonymi celami;
- efektywności wykorzystania środków przeznaczonych na realizację celów strategicznych.

Obiektywne zbadanie postępu realizacji założeń strategicznych będzie możliwe dzięki weryfikacji określonych w diagnozie mierników osiągnięcia celów.

Tabela 48. Przykładowe wskaźniki monitorowania realizacji Strategii

Cel strategiczny	Wskaźnik monitorowania
1) Wzrost jakości życia poprzez rozwój infrastruktury technicznej z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju	Długość przebudowanych/ zmodernizowanych dróg
	Długość chodników
	Długość ścieżek rowerowych
	Długość sieci wodociągowej
	Udział ludności korzystającej z sieci wodociągowej
	Długość sieci kanalizacyjnej
	Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej
	Liczba osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków
	Powierzchnia terenów uzbrojonych w infrastrukturę techniczną na cele inwestycyjne
	Powierzchnia terenów uzbrojonych w infrastrukturę techniczną na cele mieszkalne
	Długość sieci gazowej
	Liczba osób podłączonych do sieci gazowej
	Powierzchnia obszarów, gdzie zlikwidowano dzikie wysypiska śmieci
	Liczba wyremontowanych/ zmodernizowanych budynków
	Długość sieci światłowodowej
Liczba osób mających dostęp do Internetu	
2) Rozwój kapitału społecznego	Liczba wyremontowanych/ zmodernizowanych budynków pod usługi społeczne
	Liczba kampanii edukacyjnych
	Liczba wydarzeń kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych
	Liczba uczestników wydarzeń organizowanych na terenie gminy
	Liczba organizacji pozarządowych działających na terenie gminy
3) Promocja gminy i wzrost atrakcyjności w regionie	Liczba konkursów promujących gminę
	Liczba konferencji/ targów, w których udział brali przedstawiciele Gminy i podmioty działające na terenie gminy
	Liczba turystów odwiedzających gminę w ciągu roku
	Liczba nowych podmiotów gospodarczych

Źródło: Opracowanie własne

W celu ułatwienia nadzoru i kontroli nad realizacją Strategii Rozwoju Gminy Zduńska Wola na lata 2021-2028, dla każdego celu strategicznego określono kilka obiektywnych mierników pozwalających skutecznie monitorować postępy w realizacji strategii rozwoju. Punktem wyjściowym do pomiaru realizacji poszczególnych celów strategicznych (a tym samym do osiągnięcia określonych wskaźników) będzie stan na dzień 31.12.2019 roku (rok zero), a także 31.12.2028 rok (stan docelowy).

Monitoring realizacji strategii powinien umożliwiać korygowanie działań, jeśli nie przynoszą one zamierzonych efektów oraz reagowanie na zmiany celem aktualizacji założeń strategicznych w kolejnych latach realizacji strategii.

Spis tabel, rysunków i wykresów

Tabela 1. Położenie gminy Zduńska Wola wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski	10
Tabela 2. Struktura zagospodarowania gruntów gminy Zduńska Wola	14
Tabela 3. Lasy i grunty leśne na terenie gminy Zduńska Wola.....	15
Tabela 4. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Zduńska Wola.....	17
Tabela 5. Szlaki przebiegające przez teren Gminy Zduńska Wola.....	20
Tabela 6. Liczba ludności w gminie Zduńska wola w latach 2015-2019.....	23
Tabela 7. Ludność gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019 wg grup ekonomicznych.....	24
Tabela 8. Urodzenia żywe i zgony ogółem oraz przyrost naturalny w gminie Zduńska Wola w latach 2015-2019.....	25
Tabela 9. Migracja w ruchu wewnętrznym na pobyt stały w gminie Zduńska Wola w latach 2015-2019	26
Tabela 10. Struktura wiekowa mieszkańców gminy Zduńska Wola.....	26
Tabela 11. Zasoby mieszkaniowe na terenie gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019.....	28
Tabela 12. Struktura działalności gospodarczej według sektorów na terenie gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019	29
Tabela 13. Podział i liczba podmiotów gospodarczych w gminie Zduńska Wola w latach 2015-2019.	30
Tabela 14. Liczba podmiotów wg klas wielkości	32
Tabela 15. Pracujący mieszkańcy gminy Zduńska Wola	34
Tabela 16. Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	34
Tabela 17. Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej	35
Tabela 18. Bezrobocie na terenie gminy Zduńska Wola.....	35
Tabela 19. Bezrobotni zarejestrowani wg wieku w gminie Zduńska Wola w latach 2015-2019	36
Tabela 20. Infrastruktura kanalizacyjna gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019	37
Tabela 21. Infrastruktura wodociągowa gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019	38
Tabela 22. Ilość zebranych odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych w gminie Zduńska Wola w 2019 r.....	40
Tabela 23. Ilość zebranych odpadów komunalnych w ramach PSZOK w 2019 r.....	41
Tabela 24. Masa wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Zduńska Wola w [kg] – dane z bazy azbestowej.....	41
Tabela 25. Infrastruktura gazowa na terenie gminy Zduńska Wola w latach 2015-2018	45
Tabela 26. Struktura dochodów majątkowych i bieżących Gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019	52
Tabela 27. Struktura wydatków majątkowych i bieżących Gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019	53
Tabela 28. Nadwyżka operacyjna Gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019	54
Tabela 29. Wynik budżetu Gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019.....	55
Tabela 30. Analiza SWOT – przestrzeń i środowisko	58
Tabela 31. Analiza SWOT – społeczeństwo	58
Tabela 32. Analiza SWOT – gospodarka	59
Tabela 33. Analiza SWOT – infrastruktura techniczna	59
Tabela 34. Analiza SWOT – infrastruktura społeczna	60
Tabela 35. Analiza SWOT – podsumowanie – najistotniejsze czynniki.....	60
Tabela 36. Czy mocna strona pozwala wykorzystać szansę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie).....	62
Tabela 37. Czy mocna strona pozwala ograniczyć zagrożenie ? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie).....	63
Tabela 38. Czy słaba strona ogranicza możliwość wykorzystania szansy? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)	64
Tabela 39. Czy słaba strona potęguje zagrożenie ? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie).....	65
Tabela 40. Czy szansa wzmacnia silną stronę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie).....	66
Tabela 41. Czy szansa pozwala zniwelować słabą stronę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie).....	67

Tabela 42. Czy zagrożenie niweluje silną stronę ? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie).....	68
Tabela 43. Czy zagrożenie wzmacnia słabą stronę ? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie).....	69
Tabela 44. Wyniki analizy SWOT/TOWS	70
Tabela 45. Wyniki analizy SWOT/TOWS	70
Tabela 46. Schemat prezentujący plan strategiczny w ramach Strategii Rozwoju Gminy Zduńska Wola na lata 2021-2028.....	83
Tabela 47. Zakres działań inwestycyjnych w ramach wyznaczonych celów strategicznych	84
Tabela 48. Przykładowe wskaźniki monitorowania realizacji Strategii.....	87

Rysunek 1. Położenie Gminy Zduńska Wola na tle województwa łódzkiego i powiatu zduńskowolskiego	10
Rysunek 2. Sieć dróg na terenie gminy Zduńska Wola	12
Rysunek 3. Obszarowe formy ochrony przyrody na terenie gminy Zduńska Wola.....	19
Rysunek 4. Układ szlaków turystycznych na terenie Gminy Zduńska Wola	21
Rysunek 5. Lokalizacja wyrobów azbestowych na terenie gminy Zduńska Wola wraz z pilnością ich usunięcia.....	42
Rysunek 6. Operatorzy sieci GSM na terenie gminy Zduńska Wola	43

Wykres 1. Liczba ludności (wg płci) gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019	23
Wykres 2. Udział poszczególnych grup ekonomicznych gminy Zduńska Wola w ogólnej liczbie ludności w [%] w latach 2015-2019	24
Wykres 3. Przyrost naturalny w gminie Zduńska Wola w latach 2015-2018	25
Wykres 4. Struktura wieku mieszkańców gminy Zduńska Wola w roku 2019	28
Wykres 5. Liczba podmiotów gospodarczych (wg sekcji PKD) w roku 2019 w gminie Zduńska Wola. 31	
Wykres 6. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tysięcy mieszkańców na terenie gminy Zduńska Wola, powiatu zduńskowolskiego, województwa łódzkiego oraz Polski	33
Wykres 7. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1 000 mieszkańców na terenie gminy Zduńska Wola, powiatu zduńskowolskiego, województwa łódzkiego oraz Polski	33
Wykres 8. Bezrobotni zarejestrowani wg płci na terenie gminy Zduńska Wola w latach 2015-2019 ...	36
Wykres 9. Struktura gospodarki ściekowej na obszarze gminy Zduńska Wola w roku 2019	37
Wykres 10. Ankietowani wg płci	71
Wykres 11. Ankietowani wg wieku	72
Wykres 12. Ankietowani wg rodzaju Interesariusza	72
Wykres 13. Ocena ważności realizacji poszczególnych przedsięwzięć wg ankietowanych	74
Wykres 14. Cechy charakterystyczne dla gminy Zduńska Wola wg ankietowanych – stan obecny	76
Wykres 15. Cechy charakterystyczne dla Gminy Zduńska Wola wg ankietowanych – w przyszłości..	77
Wykres 16. Ocena funkcjonowania Urzędu Gminy Zduńska Wola wg ankietowanych	78